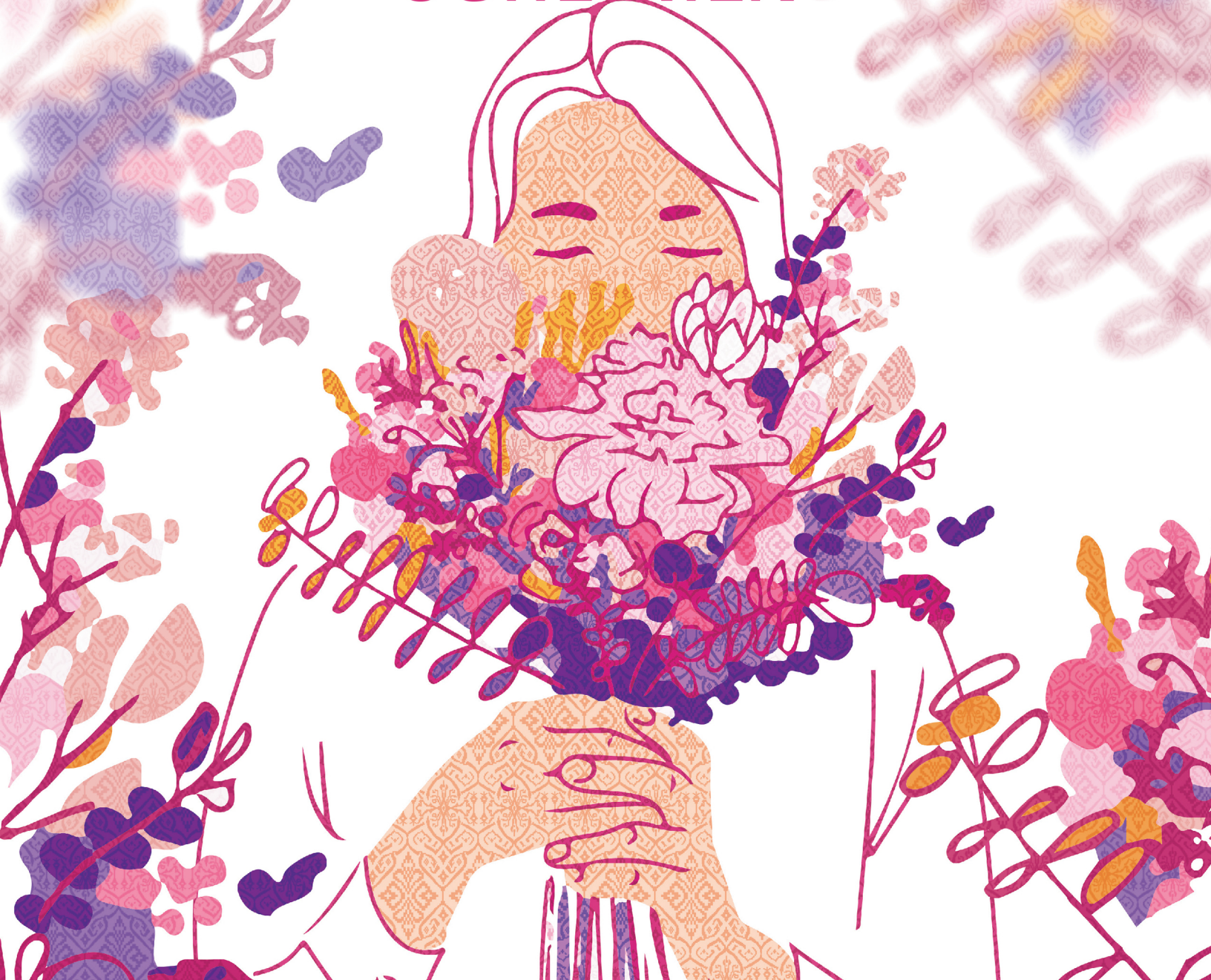

FARZONA ÖĞRETMEN

FARZONA ÖĞRETMEN

Anlatan Farzona

Senarist Arif Busiri

FARZONA ÖĞRETMEN

Copyright © APH ve AST, 2019

Bu eserin tüm yayın hakları APH ve Advocates of Silenced Turkey-AST'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, APH ve AST önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

APH NO : 23-8-0919MA-IR

www.silencedturkey.org

Tamamen yaşanmış olayların derlemesi olan bu çalışmayı, hala bu zulümlere maruz kalarak hürriyetleri ellerinden alınan binlerce insana, dağılarak paramparça olan ailelere ve artık ülkelerinde yaşama umutları kalmadığı için daha fazla haksızlıklara maruz kalmadan özgürce yaşayabilecekleri bir hayata adım atabilmek uğruna çıktıkları zorlu yolculuklarda Ege ve Meriç'in azgın sularında can veren masum Anadolu insanına ithaf ediyoruz...

İçindekiler

Editörün Notu	1
Tanıtım	2
Önsöz	4
Farzona Öğretmen	6
<i>Memleketimin Dağları.....</i>	7
<i>O Adam.....</i>	8
<i>Dedem, Ninem Ve Cebri Bir Kültür Emrinde Yaşamak</i>	9
<i>Sen Elham, Kulhuvallahu Bilir Misin?.....</i>	10
<i>Ben Bu Şehirden Gitmeliyim</i>	11
<i>Dualarım Kabul Oldu!</i>	12
<i>O Yolculukta Hiç Ağlamadım.....</i>	14
<i>Denizin Kokusu.....</i>	15
<i>Gençtik: Kolay Yolu Seçen Çok Oldu.....</i>	15
<i>Matryoshka, Kapoluşke, Dua, Kandil Ve Namaz</i>	17
<i>Kimdi Bu Zülal?</i>	18
<i>Karar Vermenin Zorluğu.....</i>	19
<i>Yurt Hayatı, Yalnızlaşma ve Bir El</i>	21
<i>Beşiktaşlı Yahya Efendi 'nin Esintisi.....</i>	24
<i>Üst Üste Gelen Başörtüsü İmtihanım</i>	25
<i>Nedir Bu Hizmet?</i>	27
<i>Ülkeme Hicret.....</i>	28
<i>Evlilik Ve Art Arda Gelen Çocuklar</i>	29
<i>Bir Patlamanın Ardından Mucize Kurtuluş.....</i>	31
<i>Brezilya ve İki Ayda Öğrenilen Bir Dil</i>	35
<i>Mecburi Bir Hicret Mekânı: Irak</i>	37
<i>Kardeşim Behnan 'ın On Beş Temmuz'u</i>	38
<i>Akademik Çalışmamıza Yansıyan Acılı Hayatlar</i>	39
<i>Önce Destek Ver, Sonra Kapat, Değişen Neydi?</i>	41
<i>Çocuklarımla Hayalleri ve Gerçekler</i>	41
<i>Ve Birilerine de Sözlerim Var</i>	42
<i>Demet Demet İnsan Kazanma Hatıraları.....</i>	44
<i>Şimdi Sıra Bizde</i>	47

Editörün Notu

15 Temmuz 2016 ‘sözde’ darbe girişimi sonrası binlerce insan Hizmet hareketine mensup olduğu gerekçesiyle mesleklerini kaybetmiş ve yargılamaya maruz kalmıştır. Ülkenin bu zorlu atmosferinde yaşama umudu kalmayan yüzlerce insan özgürce yaşayabilmek için ölümü göze alarak yasa dışı yollarla ülkeyi terk etmeye çalışmaktadır. Nitekim bu zorlu yolculukta boğularak can veren insanlar da olmuştur.

Okuduğunuz bu metin yaşanmış bir hayat hikayesi olup mağdurun ve ailesinin güvenliği açısından bazı gerçek isimler ve mekanlar saklı tutulmuştur.

Bu çalışmanın ortaya konmasında gerek röportaj aşamasında, gerek metinle ilgilenmek sureti ile, gerek görseller hazırlayarak emek veren herkese sonsuz teşekkür ederiz. Tek dileğimiz yaşanan hukuksuzlukların en yakın zamanda son bulması ve hukukun üstünlüğünün tekrar tesis edilerek yaşanan mağduriyetlerin en yakın zamanda son bulmasıdır.

Tanıtım

AST- Advocates of Silenced Turkey & Mağduriyetleri Kayıt Altına Alma Projesi
(APH Project-Archiving Persecution of Hizmet Project)

Advocates of Silenced Turkey; iki yılı aşkın bir süredir Türkiye’de yaşanan insan hakları ihlallerinin, hukuksuz yargılamaların ve işkence iddialarının araştırılarak uluslararası kamuoyu nezdinde dile getirmeyi amaçlayan, gönüllülük esasına dayanan bir sivil toplum kuruluşudur. 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrası 160,000’den fazla kişi darbe girişimi ile bağlantılı olma iddiası ile kamu ve özel sektördeki işlerini kaybetti. 20 Temmuz 2016’da ilan edilen OHAL yönetimi devlete terör örgütü ile mücadele konusunda sınırsız yetkiler verirken diğer taraftan ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü gibi demokratik toplumun ve evrensel insan haklarının en temel ilkeleri ciddi zarar görmektedir. Bugün Türkiye’de asker, yargı mensubu, doktor, öğretmen, gazeteci ve akademisyen gibi saygın meslek gruplarından 16,000 kadın ve yaklaşık 900 çocuk dahil 60,000’den fazla kişi tutuklu yargılanmaktadır.

Advocates of Silenced Turkey olarak bizler Türkiye’de hukukun askıya alındığı böylesine bir dönemde yaşanan haksızlıklara sessiz kalmamak amacıyla bir takım faaliyetlerde bulunmaktayız. Mağduriyetleri Kayıt Altına Alma Projesi Türkiye’de binlerce insanın maruz kaldığı hukuksuzluklara ışık tutmak amacı ile ortaya konmuş olan bir çalışmadır. Gönüllü çalışanlarımızın çabaları ile yaşanan

mağduriyetler sözlü ve yazılı olarak kayıt altına alınarak ile arşivlenmektedir. Bu çalışmanın temel amacı yaşanan mağduriyetlerin doğru ve tarafsız bir şekilde kayıt altına alınmasını sağlamaktır. Bu sayede gelecek nesiller yaşanan mağduriyetleri bizzat ilk kaynaklardan öğrenmiş olacaktır. Diğer taraftan yaşanan mağduriyetlerin ulusal ve uluslararası kamuoyuna duyurularak dünyanın dikkatini Türkiye’de yaşanan insan hakları ihlallerine çekmeyi hedeflemekteyiz. Ayrıca mağdurların maruz kaldığı bu zorluklar akademik çevreler, medya kuruluşları, insan hakları dernekleri, önde gelen toplum liderleri veya hükümet temsilcileri ile paylaşılacak sureti ile bu noktada gerekli somut adımların atılması hedeflenmektedir.

“*FARZONA ÖĞRETMEN*” isimli bu kitap uzun süreli bir çalışmanın ürünü olarak ortaya konan eserlerdendir. Bütün çalışmalarımız yaşanmış hayat hikayelerinin derlemesi olup hikayelerde geçen gerçek isim ve mekanlar mağdurların ve Türkiye’de bulunan yakınlarının güvenliği açısından gizli tutulmaktadır. Bu çalışmaların ortaya konmasında emeği geçen herkese çok teşekkür ederek yaşanan mağduriyetlerin en yakın zamanda son bulmasını ve hukukun üstünlüğü gibi temel değerlerin Türkiye’de tekrar tesis edilmesini en içten dileklerimizle arzu ediyoruz...

AST ve APH Project olarak editörün notu

Önsöz

Merhaba! Uzaklardan misafir geldim sizlere. Hiç görmediğiniz, belki sadece adını duyduğunuz uzak diyarlardan, Tacikistan'dan... Oraların dağlarında açan adını kimsenin bilmediği kır çiçeklerini, vadilerinde esen serin rüzgârlarını getirdim. Adım, memleketim size farklı gelse de ben sizlere yabancı değilim. Ben de bir kardeşiniz, ablanızım. Çocuklarınızın annesiyim, onların öğretmenlerinden biriyim, annelerinizin evladıyım. Ben de gurbetin yalnızlığında yüreğimin derinliklerinden gelen sesleri dinleyerek Sovyet Rusya'nın ezip yok ettiği kimliğimi, kültürümü, maneviyatımı aramak; sevgiyi, huzuru bulmak; kardeşlerimle ve bütün dünya insanlığıyla hemhâl olmak için koşturdum durdum. Önüme çıkan dağların zirvelerine tırmandım. Bulutların ardını görebilmek için çırpındım.

Benim doğduğum diyarlarda bize kim olduğumuz, neden Tacikçe konuştuğumuz, atalarımızın kimler olduğu, Allah'a karşı nasıl ibadet ve dua etmemiz gerektiği unutturulmuş. Çocukluğumda sadece adını bildiğim bir Müslümanlık vardı. Büyüklerim bir şey bilmiyordu ki bana öğretsin. Onlar sadece okuyup meslek sahibi olmamı istiyordu. Artık sisli dağların ardında kalan çocukluk yıllarım küçük yaşta babasız kalmanın acısıyla, mahzun ve kederli geçti.

Ruhumdaki haykırışları susturmak için başka diyarlara gitmeliydim. Oralarda belki huzuru bulabilir, yalnızlığımın acısını dindirebilirdim. Bu bir sevk-i ilahi idi. Elhamdülillah! Ama ilk tanıştığım o kardeşlerimi, arkadaşlarımı hiç unutmadım. Yaşadığım güzelliklere onlar vesile olmuştu. Şimdi onlara vefa borcumu ödemek boynumun borcu. Adım Farzona. Sizlere hikâyemi anlatmak istiyorum.

Teşekkür: Bir proje kapsamında bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen başta Farzona Azize Hanım olmak üzere Atıf Serhat ve H. Ömer Ayyıldız Beyler ile Meryem Kelebek Hanım 'a çok teşekkür ediyoruz.

Aşağıdaki okuyacaklarınız yaşanmış olaylar ve gerçek kişiler üzerine bina edilmiştir.

FARZONA ÖĞRETMEN

Memleketimin Dağları

1978 yılının çok sıcak bir ağustos gününde dünyaya gelmişim. Duşanbeliyim, Orta Asya'nın tam ortalarında yer alan Duşanbe, Tacikistan'ın başkentidir. Ülkemin neredeyse yüzde doksanı dağlıktır. Şehrimin de etrafında dağlar ve bir kalemle çizilmiş gibi düz, sıralı tepeler ve o tepelerin eteklerinde her türden ağaçlar yer alır. Yollarında tebessüm ederek hayatlarının gölgesine sığınarak yürüyen erkekleriyle, gelinlik kızların özel günlerde giydikleri renkli işlemeli upuzun elbiseleri ve başlarına taktıkları takkeleriyle benim şehrim, Duşanbe'm, bambaşkadır. Bayram günlerinde herhangi bir evin kapısını çekinmeden rahatlıkla tıklayıp içeri girdiğiniz ve o evde her an yerde serili sofradan destursuz yemek yiyebildiğiniz bir ülke, bir şehir veya bir köy farklı olmaz mı? Her gelinin dut ağacından yapılmış çeyiz sandığı üzerindeki gül ve çiçek desenlerindeki güzelliği nasıl olur da unuturum? Bütün şehirlerin ışıkları kapatılsa benim Duşanbe'mi kokusundan tanırım. Bir vakitler Hazreti Mevlâna'nın bizzat çalmış olduğu rivayet edilen yirmi dört perdeli ve dört telli rebab çalgısı ile o şehirde coşkulu günlerim vardı. Sözlü ve yazılı kültürden gelen birisi olarak hemen hemen her gün ülkesine ait deyişleri, atasözlerini cümlelerinde misafir eden bir Duşanbeli olarak daha bugün bir öğrencime şunu demiştim, *“Bir erkeğe kırk meslek azdır.”* Neden dediğimin detayını burada anlatmayacağım ama bu sözün doğruluğunu son zamanlarda dünyanın farklı ülkelerine giden kadın ve erkek arkadaşların halini duyunca atalarım hak verdim.

Uzun yıllardan beri farklı ülkelerde ömrüm geçti. Her dağ bana ülkemin Pamir Dağı'nı, her yemek “sömenek” yemeğini hatırlatır. İlk gençlik yıllarımda şehrimden gitmek için çırpınmış ve dualar üstüne dua etmişim ama şimdi o ülkemin taşına, toprağına ve dağına hasretler içindeyim. Sadece ülkeme değil, başka bir ülkeye olan hasretimi de bu hikayemin sonunda yazacağım. Adım Farzona...

O Adam

Annem Duşanbe’de muhasebecilik yaparken evlenmiş. Babam mı? Bilmiyorum. Merak etmedim de! Babam ben bir buçuk yaşında iken annemi, evimizi ve şehrimizi terk etmiş. Bu terk edişin sebebini hiç kimseye sormadım. Hayalen dahi benimle konuşan bir babam olmadı. İçimdeki baba resmi renksiz, kokusuz ve nefessiz olarak bir boşlukta uzun yıllar yer aldı. Geçmişten bugüne, bu ve buna benzer terk edilişleri ve ayrılıkları çok gördüm. Bu hayatlardan geriye kalan, baba sevgisi ve sıcaklığından mahrum, kendisini yalnız hissederek yaşanan çocukluk yılları. İşte ne zaman bir boşanma veya terk ediş hikayesi duysam, kendi çocukluğuma bir yolculuk yapıyorum. Görmediğim adamın hatırasız zamanlarına öylesine dokunup geçiyorum. O adam işte! Bizi terk eden adam: Baba!

Detayını bilmediğim bu ayrılıktan sonra annem; hayata, zamana, insanlara karşı dimdik durmaya çalışmış ama bu duruma ancak iki sene katlanabilmiş. Sonrasında evlilikle ilgili kendine bir şans daha verir ve karşısına çıkan savruk bir adamla evlenir. Oldukça yakışıklı olan bu adam, annemden on beş yaş büyüktür ve birlikte yaşanan ev, annem için sanki bir sığınma merkezi olur. Adamın ise ikinci bir uğrak yeridir. Çünkü annem bu adamın ikinci hanımıdır.

İşte bu adam yani üvey babam haftanın birkaç günü annem ve benim bulunduğum evde kalır, birkaç gün de diğer hanımına gider. Diğer kadın kimdir, kaç çocuğu vardır, nasıl bir yaşantı içindedirler, annem bu evliliği neden kabul etti, bu soruların cevaplarını bulmak için ne anneme çetin sorular sordum ne de onu sorguladım. Ben o zamanlar üç yaşındaydım. Öz babasının evde yürüyüşünü görmeden, kapı çalışını duymadan, aynı sofrada bir akşam yemeğinin lezzetini tatmadan bir başka adama baba demeye başladım. Öz babama zaten sarılamadığım gibi baba dediğim adama da sarıldığımı pek hatırlamıyorum. Bu yüzden üzerime sinmiş bir baba kokusu yoktur. Annemin;

baba kelimesini bana ne zaman, nasıl söylttirdiğini de hatırlamıyorum. Hatıralarımda baba kelimesi ve onunla kullanılan bütün sıfatlar hep benden uzak durdu. Çocukluğumda elimden tutan, bana cebinde şekerler getiren, ayaklarına sarıldığım ve derdimi paylaştığım hatta şımarıp nazlandığım birisi asla olmadı. Belki de bu yüzden baba kelimesi, bana hep soğuk geldi ve çocukluğumun yarım yamalak hayali bir kahramanı olarak ıpissız bir yerlerde buz parçası gibi eriyip gitti. Geriye ise aynı salonu paylaştığımız, haftanın belli günlerinde akşam yemeği yediğimiz ve zaman zaman bana birkaç cümlelik öğütler veren bir adam görüntüsü kaldı. Adam işte... Ah bu baba kelimesi! Baba mevzusunu uzatmayı hiç arzu etmezdim ama yazmadan geçemedim.

Dedem, Ninem Ve Cebri Bir Kültür Emrinde Yaşamak

Bir de dedem vardır. Dedem ise annemi daha iki yaşında iken üvey bir anne ile tanıştırmış. Ben üvey bir babanın kayıtsız çocuğu olarak büyürken, annem de üvey bir annenin elinde büyümüş. Üvey ninem Ermeni kökenli birisiydi. Ermeni olması çok önemli değil ama Ermenilerin yaşadığı ülke ile Tacikistan arasında epey mesafe olduğundan yıllar sonra merakımı celbetti. Yine cevapsız sorularım oldu: *“Ninem Tacikistan’a ne zaman geldi? Hangi sebepler onu Duşanbe’ye getirdi? Ve dedemle nasıl tanışıp evlendiler?”*

İşte bu dedem yedi yaşında iken beni özel bir Rus okuluna yazdırdı. Bu okula kayıt olmak için çok sağlam tanıdıklarınızın referans olması gerekiyordu. Dedemin çevresi geniş olduğundan kayıt meselesi kolay oldu. Okulun eğitim sistemi müzik ve sosyal etkinlikler üzerine kurulmuştu. Ne öğretiler, nasıl bir eğitim aldım şu an detayını hatırlamıyorum. Sadece öğretmenlerin çoğunun Rus olduğunu ve birkaç tane de Tacik öğretmenin varlığını hayal meyal hatırlıyorum.

Bu okula ancak bir yıl gidebildim. Okula başladıktan sonra teyzem ve ninem o okula gitmemin doğru olmadığını dile getirmeye başlamışlardı. Çocukluğumu

çalacaklarını, Rus kültürünü aşılacaklarını, Tacik okullarında da hiçbir şeyin eksik olmadığını ve hatta daha iyi olduğunu sürekli olarak söylemeleri neticesinde annem beni Rus okulundan alıp Tacik okuluna kaydettirdi. Dedem de çaresiz kabullendi. Oysa annem, dedem ve üvey babam Rus okullarında eğitim almış, Rus edebiyatı okumuş, Rus müzikleri ezberlemiş ve Rus filmleri ile yetişmişlerdi. Bu yüzden olsa gerek, günlük hayatımıza Tacik kültüründen ziyade Rus hayat tarzı hakimdi.

Konuyu biraz daha açarsam ne demek istediğim anlaşılır: Kendimi bildim bileli evimizde içkinin her türlü vardı. Haftanın belli günlerinde evde Rus içkisi içilir ve her gün Rus televizyon kanalları seyredilirdi. Ailemde herkes kendini Müslüman olarak adlandırırdı ama evde besmele kelimesi dahi bilinmez, kullanılmazdı. Müslümanlık sadece bir etiket idi. On iki yaşıma kadar dua etme haricinde bir şey bilmiyordum. Yaşlılara hürmet gösterme, onların evini temizleme ve karşılık beklemeden onlara hizmet etmenin bütün günahları yok ettiğini, bu kişilerin söylediği güzel ifadelerin dua yerine geçtiğini ve bu sayede işlerin güzel olacağını büyüklerim her zaman söylerdi. Sanki dua başlı başına din veya bir şeylere inanmak gibi bir şeydi, o kadar! Yine belli bir yaşıma kadar namaz, oruç ve diğer ibadetlerden de haberim yoktu. Yani biz biraz Tacik, ama daha çok Rus gibi yaşıyorduk.

Sen Elham, Kulhuvallahu Bilir Misin?

Yaşım sekiz. Dedem sürekli köyünden bahsederdi. Bir tatil günü dedemin doğup büyüdüğü köyüne birlikte gitmiştik. Hayatımın ilk uzun yolculuğuydu. Dedemin daha önce üzümünü, kavununu, bağını, bostanını, yollarını ve serin havasını anlattığı o köyde iki gün kaldık. Şu an sadece adını hatırlayabildiğim Azize adında yetmişli yaşlarda bir kadın bizi evinde misafir etmişti. Azize adındaki bu kadın kimdi, akrabamız mıydı, yoksa sadece dedemin köydeki bir tanıdığı, komşusu muydu bilmiyorum. Neyse, Azize Nine diyeyim, kaldığımız ilk

günün akşamında kolumdan sıkı bir şekilde tutup yanına oturtmuştu. *"Kızım dua biliyor musun?"* diye sorunca, *"Bilmiyorum ama ben nineme yardımcı oluyorum, annemi ise hiç üzmüyorum, bu dua değil mi?"* diye masumane bir karşılık vermiştim. Azize Nine, *"Olur mu öyle şey? Bizler Elham duasını, Kulhuvallahu duasını söylemeliyiz, Elham'ı bilmeliyiz, bunları bilmelisin ki bir yerlere gittiğin zaman okuyasın, yatmadan önce okuyasın, ölülerin başına gittiğin zaman da bunları okuyasın."* demişti.

Azize Nine "Elham" ve "Kulhuvallahu" yu iki gün içinde bana ezberletmişti. Her kelimesini hatalı olarak okuduğum bu iki duanın, dua diyorum, yıllar sonra Kur'an-ı Kerîm'den sûreler olduğunu öğrenince şaşırılmışım. O köyden evimize döndüğümüzde dedem ev halkını toplayıp, *"Farzona size gerçek dua okuyacak, hepiniz dinleyin bakalım."* demişti. Ayrıca evimize misafir geldiğinde de dedem bana bu sûreleri okutturuyor ve her okuyuşumda benimle gurur duyuyor, ben de kendimi çok önemli birisi gibi hissediyordum. O vakitler her ne kadar İslamiyet'ten uzak bir hayatımız olsa da atalarımızdan aktarılan ve yarım yamalak bilinen sûrelerin okunması bir iftihar vesilesi oluyordu.

Ben Bu Şehirden Gitmeliyim

Yaşım on üç ya da on dört. Duşanbe bana dar gelmeye başlamıştı. Okulumun soğuk sınıflarından, benden uzak olan öğretmenlerimden, birlikte olamadığım arkadaşlardan ve beni sarıp sarmalamayan bütün babalardan kaçmak istiyordum. Oysa annem üzerime çok titriyor, bir dediğimi iki etmiyor ve yaptığım her işle gurur duyuyordu. Ama annem tek başına bana yetmiyordu. Haftanın belli günlerinde evimize gelen üvey babamla da herhangi bir paylaşımımız olmuyordu. Sadece yemek yiyor ve annemle bazı mevzuları konuşuyorlardı. Evimize gelen bu adamın verdiği üç beş kuruş yetmediğinden annem hep çalışıyordu. Kendimi gurbette gibi hissediyordum. Sığınacak bir limanı olmayan, rotasız bir gemiydim sanki. Buralardan uzaklaşmalı ve gerçek bir gurbete gitmeliydim.

Bir gün mutfakta anneme, *“Ben artık bu şehirden gitmek istiyorum.”* dedim. Annem şaşkın bir şekilde yüzüme baktı, *“Öyle mi, nasıl olacak o iş?”* dedi; ama bu şehirden gitmeni istemiyorum, demedi. Sadece bir soru sordu: *“Asıl maksadın ne?”* Başımı önüme eğip kendimin duyacağı bir sesle cevap verdim, *“Sadece gitmek istiyorum anne.”* dedim. Annem bakışlarıyla beni okşar gibi, *“Kızım zamanı gelince gidersin ama ben sana yine de yol göstereyim.”* dedi. Annem de sanki gitmemi istiyor olmalı ki, *“Bak kızım ilerideki mezarlığı bilirsin. Orada bir adamın bir mezarı varmış. O adama gidip dua edilince istekler kabul ediliyormuş. Sen oraya git ve duanı yap, vakti gelince de gidersin.”* dedi. Kendisi de iş çıkışları bazen buraya uğrarmış. Annem, mezarlığa elimi yüzümü yıkayıp öylece gitmemi söylemişti; adına da abdest deniliyormuş. Ben de öyle yaptım. Mezarlık iki kilometre uzaklıkta idi. Mezarlığa giderken zihnimin bir köşesinde dua edilecek bir adamın resmi vardı: Uzun mu uzun boylu, elleri kocaman, üzerinde yeşil ve mavi renkte bir elbise... Yüzü ise bizim evdeki parlak bir lamba gibiydi. Adını ve yüzlerce mezar içinde mezar taşını dahi bilmediğim o adama doğru ellerimi hayalen açıp, *“Burada yatan adını bilmediğim o adam, ben Tacikistan’da durmak istemiyorum çok uzaklara gitmek istiyorum. Ne olur duamın kabul olması için bana yardımcı ol.”* diye içimden sessiz dualar ettim. Bu adamın gücü nasıl bir şeydi, duam nasıl kabul edilecekti, sorgulamadım; sadece ve sadece dualarımı ettim. Bu mezarlıkta dua edişlerim yaklaşık iki yıl sürdü.

Dualarım Kabul Oldu!

Doksanlı yılların başlarında Sovyetler Birliği kısmen dağılmıştı. Yıl 1995, o yıllarda birçok arkadaşım gibi benim de “Future Leaders Exchange Programs” ile Amerika’ya gitme hayallerim vardı. Bir yıl önce bu program vesilesiyle Amerika’ya gidenler olmuştu. Gidenler için, *“Vay be ne şanslılar, Amerika’ya gitmişler.”* der ve Amerika görmüş bu insanlara imrenirdik. İşte şimdi tam zamanı dedim ve Amerika’ya gitmek için seçme sınavlarına katıldım. Ama maalesef üçüncü aşama

sınavına gireceğim gün evimizin önündeki merdivenden düştüm ve ayağım ciddi şekilde incindi. Ayağımın üzerine basamıyor, yürüyemiyordum. Dolayısıyla mülakat aşamasına katılamadığımdan Amerika'ya gitme hayallerim suya düştü. Ayağımın bu durumuna annem ve dedem sanki sevinmişlerdi. Öylesine teselli ettiler. Ama ben duamın kabul edileceği zamanı bekliyordum yine de.

İki hafta geçmemişti ki bir arkadaşım, sınava girerek Türkiye'de ücretsiz üniversite okuma imkânı olduğunu ama sınavın güvenilirliğinin iyi olmadığını söyleyip daha sonra hayal kırıklığına uğramamam konusunda beni uyarmış ve *“Çok sevinme.”* demişti. Dedikodulara aldırmadım. Şansımı deneyecektim. Sınava büyük bir ümitle girdim. Sonuçları sabırsızlıkla bekliyordum, beklenen an geldi. Aman Allah'ım dualarım kabul olmuş, ümitlerim boşa çıkmamış, kazanmıştım. Bu defa da annem karşıma dikildi: *“Sen bilirsin kızım, gidip gitmeme kararı sana ait, ama biliyorsun ki yıllar sonra bir çocuğum dünyaya gelecek ve sana çok ihtiyacım olacak.”* Annem gitmemi istemiyordu, bunu iyice belli edercesine, *“Senin asıl hedefin doktor olmak değil mi, nereden çıktı bu Türkiye'ye gitmek?”* diyordu. İki yıl boyunca dua etmeme hiç ses çıkarmayan annem, şimdi dualarımdan nefret eder gibiydi.

Annemin benden başka yardımcısı yoktu, doğuracağı çocuk ise üvey kardeşim olacaktı. Sanki başka birisinin çocuğu gibi geliyordu. Haklıydı, niyetim doktor olmaktı, liseyi derece ile bitirmiştım.

Annemin ısrarı neticesinde Tacikistan içinde yapılan tıp fakültesi sınavına girdim; ama aynı gün Türkiye Büyükelçiliğine teslim edilmesi gereken belgelerim de vardı. Bu sebeple sınavı tamamlamadan çıkıp belgeleri elçiliğe teslim ettim. Sınavı yarım bıraktığımı anneme söylemeye cesaret edemedim. Tıp fakültesi sınavı sonuçları açıklandığında benim kazanamadığıma inanamadı ama bir şekilde kabullendi. Böylece Türkiye yolu biraz daha açılmıştı önümde. Aradan kısa bir zaman geçmişti ki, Türkiye yolculuğu için bütün işlemlerin bittiği haberini

aldım. Artık Türkiye'ye gitme zamanı gelmişti. Annem gidişime çaresiz razı oldu. Üvey babam ise hiç tepki vermedi. Bu konuda bütün kararları annem verdiği için üvey babama söz düşmüyordu.

O Yolculukta Hiç Ağlamadım

Yıl 1995'in eylül ayıydı. Annemin doğum yapmasına üç veya dört ay kalmıştı. Yola çıkmadan önce yine bir çarşamba günü mezarlığa gittim ve adını bilmediğim o kutsî insana dualar ettim. Neredeyse bütün mezar taşlarına dokundum ve hafiften yağan yağmur eşliğinde ömrümün en uzun teşekkür konuşmasını o mezarlıkta yaptım.

Yola çıkacaktım. Üvey babamın bana verdiği küçük valize ancak elbiselerim sığmıştı. Veda zamanı annem ve dedemin sarılmaları ile üvey babamın söylediği o iki cümleyi unutmadım. Ne demişti o adam: *"Kızım kendine dikkat et. Sen bizim çocuğumuzsun, insan ne yaparsa kendine yapar."* O vakit ilk defa içimden gelerek, *"Tamam baba, kendime dikkat ederim."* deyince tebessüm etti ve yarım bir sarılışla da olsa sarıldı. Üvey babamla ilgili tek güzel hatıram o tebessümü ve hafiften hissettiğim sıcak sarılmasıydı.

Uçakta benim yaşlarımda yirmi altı öğrenci daha vardı. İlk defa bir uçakla yolculuk yapıyorduk. Hepimiz gençtik. Yol boyunca ağlayanlar oldu. Ben ağlamadım. Oysa çok kolay ağlayan birisiydim. O yolculukta garipliğimi ve hüznümü sanki emanete teslim etmişim.

Her şeyi Türkiye Büyükelçiliği ayarlamıştı. Gideceğimiz şehir İzmir'di. Tacikistan'dan direkt olarak İzmir'e uçak olmadığı için Duşanbe'den Trabzon'a geldik. Trabzon'dan otobüsle hareket ettik. Yemyeşil ormanları, masmavi denizi, sisli yüksek dağları, balık lokantalarını, ışıklı yolları, renkli mağazaları, irili ufaklı dükkânları ve hepsi birbirinden güzel şehirleri ve köyleri hayran hayran

seyrederek İzmir'e doğru yol aldık. Otobüste ikram edilen meyve suları ile bisküvilerin, keklerin ve bir mola yerinde yediğimiz yemeğin lezzeti ise bir başkaydı.

Denizin Kokusu

Bizi İnciraltı'nda bir yurda yerleştirdiler. Hemen yanı başımızda ilk defa gördüğüm bir deniz ve onun kokusu vardı. Denizi ilk gördüğüm zaman onu kendi suskunluğuma benzettim. Kundaktaki bir bebek sessizliğinde uyuyordu. Ayrıca kaldığımız yurdun etrafı palmye ağaçları ile çevriliydi. Ve en önemlisi her odada banyo-tuvalet vardı. Kendimizi özel insanlar olarak hissediyorduk. Yurt, kurs, yol ve yemek parası ödemediğimiz gibi bize cep harçlığı da veriliyordu.

Yurtta bizim gibi diğer Orta Asya ülkelerinden gelen öğrenciler de kalıyordu. Bir yıl öncesinden gelmiş olan bu öğrenciler bizim bütün resmi işlemlerimize yardımcı oldular. Üniversite eğitime devam edebilmemiz için Türkçemizin çok iyi derecede olması gerekiyordu. Bu sebeple TÖMER yani Türkçe Öğretim Merkezinin kursuna başladık.

Gençtik: Kolay Yolu Seçen Çok Oldu

Bizler Âraf'ta kalmış bir kültürden gelmiştik. Sadece Tacikistan değil diğer Türkî Cumhuriyetler de aynı idi. İzmir; Türk kültürünü, hayat tarzını yaşıyor muydu, o vakitler bilmiyordum ama biz o ortamda Türkçe öğreniyorduk. Türkçe dinliyor, Türkçe okuyor, Türkçe şarkılar söylüyor, Türk filmleri izliyor ve Türkçeyi Türkler gibi konuşmaya çalışıyorduk. Haliyle giyim tarzımız, hayata bakış açımız da değişmeye başlamıştı. Çevreye ayak uydurmaya başlayan arkadaşlarımız olmuştu. Gençtik ve çoğumuzun disipline, yol gösterilmeye ve motivasyona ihtiyacı vardı. Bir süre sonra bizden bir yıl önce gelen öğrencilerin farklı hikayeleri anlatılmaya başlandı. Azerbaycan veya Türkmenistan gibi ülkelere gelen bazı

öğrenciler Türkçeyi kolaylıkla öğrendiklerinden kursu bırakıp, tercümanlık yapmak için İstanbul'un meşhur Laleli semtine gitmeye başlamışlar. Orta Asya ülkelerinde ayda yirmi dolar kazanmak zorken, Laleli'de 400 dolar kazanmak elbette çok cazipti. Dil öğrenme zorluğu yaşayıp ülkelerine dönenler ve ne yapacağını bilmeyenler de vardı. Türkiye'deki imkanları bırakıp gidenleri o vakit anlamamıştım.

Arkadaşlarımla yaşadıkları bu çok yönlü gel-gitleri, kararsızlıkları veya hayatları adına aldıkları kararları duymazdan geldim ve her zamanki gibi kendimi derslere verdim. Tek yaptığım iş Türkçe öğrenmektir. Elbette zordu. Türkçe, Tacikçenin gramer yapısından çok farklıydı dolayısıyla zorlanıyordum ama çalışınca oluyordu. Yoğun çalışma sayesinde anneme ve memleketime olan özlemimi bastırabiliyordum. Kendimi derslere ne kadar çok verirsem başka şeyleri o kadar az düşünüyordum. O zamanlar Türkiye-Tacikistan arası telefon görüşmeleri oldukça pahalıydı. Üç dakika için yirmi dolar ödüyordum. Bir de ankesörlü telefon kuyruğunda uzun süre beklemek gerekiyordu. O yüzden annemin her pazar beni aramasını dört gözle bekliyordum. Annem, ben gittikten sonra çok üzüldüğünü, üvey babamın eve daha bir sık geldiğini, kardeşimin doğduğunu söylüyordu. Kardeşim dediğime bakmayın siz; neticede üvey kardeşim işte. Üvey baba, üvey kardeş... Yapma, suni çiçek gibi bir şey; insanın koklayası gelmiyor. Kendimi zorlasam da maalesef benim için çok bir anlam ifade etmiyorlardı. Bana çantasını veren, gözlerimin içine kendi evladı gibi bakan o adamdan olan çocuğa yine de kardeşim demeliydim. Olsun, yolunu gözlediğim bir babam yoktu ama bir kardeşim olmuştu.

Ve ben üvey babamın sözü üzerine attığım her adıma, koklayacağım her çiçeğe dikkat ediyor; bazı arkadaşlarımla yaptığı gibi farklı gençlik gruplarına dahil olmamaya çalışıyor, erkek-kız muhabbetleri ve bir araya gelmelerinden mümkün olduğu kadar uzak duruyordum.

Matryoshka, Kapaluşke, Dua, Kandil Ve Namaz

Kaldığım yurt ve odam her ne kadar güzel olsa da neticede gurbetteydim. Bazen kendimi muhasebeye çekiyordum: Acaba ısrarla yaptığım duada hata mı etmiştim? Türkçeyi öğreniyordum, peki ya sonra ne olacaktı? Oysa kendi ülkemde, annemin yanında tıp fakültesini rahatlıkla okuyabilirdim. Hatta arada sırada dedemin köyüne gidebilirdim. Ya şimdi? Çevremde birkaç arkadaşım vardı. Bir de yan blokta kalan Türkiyeli öğrenciler odalarımızı ziyaret edip bir ihtiyacımız olup olmadığını soruyorlardı.

Bunlardan bir tanesi çok içten davranıyordu. Oysa başörtülüydü. Neden “oysa” dedim? Çünkü ben ve arkadaşlarım başörtülülere görünce “Matryoshka” bebeğe benzetiyorduk. Bu kapalı kızlara kendi aramızda konuşurken de “kapaluşke” lakabını takmıştık. Nedir bu Matryoshka? Rusya’nın sembolü olan bu oyuncak bebekler, oyma tahtalardan yapılmış iç içe girmiş üç veya dört genç kız figürleridir. İşte bu “Matryoshka” giyimli kızlardan biri beni ve arkadaşlarımı sürekli ziyaret ediyordu. Önemli bir “Kandil” kutlaması yapacaklarını, bu gece vesilesi ile esas amaçlarının dua etmek olduğunu ve sonrasında da bir şeyler yiyip içeceklerini söylediler. Kandil nedir? Neden o günde dua edilir? Ve neden bu gecede yiyip içildiğini ne ben ne de arkadaşlarım biliyorduk. Dua kelimesine yabancı değildim. Arkadaşımdan çoğu bu davete icabet etmek istemedi ama ben edilecek dua hatrına “Kandil” kutlamasına katılmak için söylenen yere gittim. Adına mescit dedikleri bir yermiş. Camiyi biliyordum ama mescit kelimesini ilk defa duymuştum. “Matryoshka” giyimli kızlar mescidi doldurmuştu! Birlikte namaz kılındığına ilk defa o gece şahit oldum ve namaz sonrasında dua edenleri ve dua edişlerini seyrettim. Türkiye’de Müslümanlarca kutlanan beş mübarek geceye “Kandil” ismi verildiğini ve o gecenin de “Berat Kandili” olduğunu, Berat Kandilinin Şaban ayının on beşinci gününe denk geldiğini; "berat" kelimesinin anlamının ise

borçtan kurtulma, temize çıkıp aklanma anlamına geldiğini odamıza gelip bizi davet eden tıp öğrencisi Zülal'den öğrendim. O gece Zülal hep benimle ilgilendi.

Namaz sonrası kızların birbirlerine gönülden ve samimi sarılıp gecelerini tebrik etmelerini özentiyle seyrettim. Özendim. Aslında bunlar gerçek “Matryoshka” gibilerdi; iç içe giren, bir olan, bütün olan. Dışarıda bir başka İzmir vardı, burada ise İzmir'in bir başka kokusu, sesi ve huzuru esiyordu. Kendi başıma ettiğim mezarlık dualarının temiz esintisine gitmiştim. Garipliğimin devasını burada bulmuştum. Sanki “Matryoshka” lar bir olmuş bana dua ediyorlardı. İçimde biriktirip hapsettiğim yalnızlığımın ve kendimle yaptığım kavgalarımın yerini ümitler doldurmuştu. O geceden sonra bu kızlara “kapaluşke” demeyi bıraktım. Bu kelimeyi kullananların da karşısında durdum.

Kimdi Bu Zülal?

Bu geceden sonra Zülal ile irtibatımız daha kavi oldu. Sık sık bir araya gelmeye başladık. Zülal farklıydı. Yaşına göre bilge biri gibiydi ve konuşması beni rahatlatıyordu. Hafta sonları veya kısa süreli tatillerde Zülal beni evlerine davet ediyordu. Ailesinin kaldığı ev hem yurda hem de üniversitesine yakındı ve en önemlisi de kendine ait özel bir odası vardı. Ama altı kişinin bir odada kaldığı bir yurt odasında kalıyordu. Kendine ait bir odası ve yanı başında bir ailesi varken neden yurt hayatını tercih ediyordu, anlamıyordum. Neden devletin yurdunda kalıyordu? Ailesi ile problemi olan birisine de benzemiyordu. Sormadım, sorgulamadım. İyi ki Zülal yurttta kalıyordu. Zamanla benim sırdaşım, arkadaşım ve bir nevi kardeşim olmuştu.

Zülal'ın evlerine her gidişimde annesinin hazırladığı güzel yemekleri birlikte tatma imkânım oluyordu ve bana verdikleri odada kalıyordum. Zülal başörtülüydü ve tamamen vücudunu kapatan bir pardösü giyiyordu ama hiçbir gün benim

giyimime karışmıyordu. Zülal hep iç huzurun öneminden bahsediyor, ten ve kıyafet renginin mevsimlere göre değişebileceğini söylüyordu.

Zülal zaman içinde benim İslamiyet ile ilgili temel bilgimin olmadığını fark etmiş olmalı ki, adım adım dinî ve ahlakî konularda bana yardımcı oldu. Bunda elbette benim de talebim oldu. O günlerde abdestin sadece el yüz yıkamaktan ibaret olmadığını öğrendim ve hem namaz abdestini ve hem de gusül abdestini usulüne göre almaya başlamıştım. Zülal bazen de beni özel bir yurttaki kalan arkadaşlarının yanına götürüyordu. Yurt pırıl pırıldı ve yurttaki öğrenciler de en az Zülal kadar bana ilgi gösteriyorlardı. Birlikte yemekler yiyor ve samimi ve içten sohbetler yapıyorduk. Özetle, Zülal'le tanıştıktan sonra iç dünyam değişmeye başlamıştı. Sanki yitiğim olan bir hazineyi bulmuş gibiydim.

Karar Vermenin Zorluğu

Dokuz aylık dil kursunu başarıyla bitirdim ve 1996 yılının Mayıs ayında yabancı uyruklu öğrenciler için yapılan Yabancı Öğrenci Sınavı'na girdim. Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği'ni kazanmam benim için sürpriz oldu. Türkçe öğretmenliğini neden tercih ettim ben de bilmiyordum.

O zamanlar Orta Asya'dan gelen öğrenciler için bir kolaylık vardı: Dört yıllık bir okulu kazanan öğrenciler istedikleri iki yıllık bir okula kayıt yaptırmaya imkânına sahipti. Türkçe bölümüne kayıt yaptırıp yaptırmama konusunda kararsızdım. *“Ben Türkler gibi konuşamam, Türkçeyi öğretemem ve ben tek başıma Ankara’da ne yaparım?”* gibi sorular beynimi sürekli meşgul ediyordu. Bu süreçte dokuz aydır memleketim Tacikistan’a gitmemiştim. Annemi özlediğimi kendimden bile saklıyordum. Hasretin ne menem bir şey olduğunu çok iyi anlamıştım. Ankara’ya gitme kararsızlığımı bir kenara koydum ve Tacikistan’a gittim. Annem beni yeni doğmuş üvey kardeşimle havaalanında karşıladı. Bir an annemi tanıyamamıştım. Çok zayıflamıştı. Kendi ifadesine göre yirmi kilo vermişti. Sebebini sorunca,

“Sana olan hasretim.” dedi ve buruk bir sesle ekledi: *“Senin yokluğunda her gece kalkıp ağladım ve senin dua ettiğin o adamı vesile ederek hep dualar ettim.”* Annemin bensizliği bu kadar dert etmesine çok şaşırmıştım ve bu hali beni üzmüştü. Bir vakit sonra annem, Tacikistan Üniversitesi Tıp Fakültesi sınavına tekrar girmem için ısrar etmeye başladı. Girdiğim çoğu sınavda başarılı olmuştum. Bu sınavda da başarılı olacağımı umut ederek girdim ve bir ay sonra sınav sonuçları açıklandı. Annem kazananlar listesinde adımlı göremeyince benim Türkiye’ye dönmeme çaresiz razı oldu. Türkiye için uçak biletim alınmıştı. Bazı belgelerimi almak için eğitim müdürlüğüne gittiğimde, oradaki memur, *“Neden belgelerinizi alıyorsunuz? Siz tıp fakültesini kazanmışsınız.”* deyince şaşırdım. *“Ama listede ismim yokmuş.”* dedim. Görevli tebessüm etti, *“Siz yanlış listeye bakmış olmalısınız; liseyi derece ile bitirdiğiniz için listeniz farklı yerde asılmıştı.”* Anlaşılan annem defalarca listelere bakmasına rağmen o listeyi görmemişti.

Bir telaşla evin yolunu tuttum. Hayatımın en önemli kararını vereceğim bir an karşıma dikilmişti. Bir elimde tıp fakültesine kayıt belgesi, bir elimde beni Türkiye’ye götürecek uçak bileti! Annem Tıp Fakültesini kazanmama sevindi ama yine kararı bana bıraktı: *“Artık senin kararın. Ya bileti iptal edeceksin ya da burada kalıp tıp okuyacaksın.”* Annemin kendi yanında kalmamı isteyeceğini düşünmüştüm. Doktorluk hem onun ve hem de benim hayal ettiğimiz bir işti. O an elimdekileri tartacak iki kefeli bir terazi olsaydı ikisinin de eşit geleceğinden emindim. O gün iki bedenim olsaydı birini gurbete yollar, birini sılada bırakırdım. Uzun düşünmeye vaktim yoktu. Gözlerimi kapattım ve iç dünyama sordum. Nedenini bilmiyorum ama sanki Türkiye beni çağırıyordu. Annem ve yeni doğan kardeşim ve bu şehir beni ne kadar mutlu edecekti? Doktor olmak elbette güzel olacaktı. Sokakta, otobüste, trende veya bir binanın koridorunda doktor olarak yürüyecek ve Doktor Farzona Hanım hitabını duyacaktım. Ama içimdeki bir ses bana Türkiye’ye git diyordu. O ses sanki ismini bilmeyerek dua ettiğim adamın

sesiydi, “*Git buralardan, bana dualar ettiğin gibi onlarcasına dua edeceğin o ülkeye git.*” diyordu. Bu ses mi yoksa Zülal ve arkadaşlarının muhabbeti mi beni Türkiye çekti, adını koyamadım. O seslerin verdiği telkinle anneme, “*Ben gideceğim!*” dedim. Annemin hafiften başını öne eğip göz yaşlarını akıtmasına daha fazla dayanamayıp odadan hızla çıkışıma daha dün gibi hatırlıyorum.

Yurt Hayatı, Yalnızlaşma ve Bir El

Türkiye’ye kırk beş gün sonra yeniden merhaba dedim. İzmir’deydim. Yıl 1996 eylül ayı idi. Türkçe Öğretmenliği Bölümünü okuyup okumama konusunda hala kararsızdım. Yurtta zaman zaman görüştüğüm bir arkadaşımın Edirne’de iki yıllık bir bölüm kazandığını duymuştum. Yurt dışından gelen ve dört yıllık bir üniversite kazanan öğrenciler istedikleri iki yıllık bir bölüme kayıt yaptırabiliyorlardı. Ankara’da tanıdığım yoktu. En azından Edirne’de bir tanıdığım olacaktı. O sıralar Tacikistan’da bankalar yeni yeni kurulmaya başladığından, gelecekte iş bulmanın kolay olacağını da düşündüğümünden, dört yıl Türkçe öğretmenliği okumaktan vazgeçip, Edirne’deki iki yıllık Bankacılık ve Finans bölümüne kayıt yaptırdım.

Kayıt işlemleri için Edirne yolundaydım. Yaptıklarımı şaşkınlıkla izliyordum. Düşlerinin peşinde koşan bir Farzona yerine kendini suyun akışına bırakmış biri vardı. Oysa şimdi tıp fakültesinin amfisinde beyaz bir önlükle ders dinleyecektim. Kendi kararına süssam daha iyi olacaktı. Neticede güzel bir ülkede yaşıyordum.

Artık İzmir akşamlarına veda etmiş, yeni bir şehre kaygılarımla birlikte merhaba demiştim. Gözümü her nereye çevirsem birkaç minare ve kubbeli yapılar görüyordum. Nazenin ve narin duruşuyla Selimiye Camisini görmek çok güzeldi. Edirne’ye gönülden sevgi ve saygıyla merhaba demeliydim. Yoksa boğulacağımdan korkuyordum.

Okula kaydımı yaptırdım ve yurttta kalmaya başladım. Tanıdığım arkadaşımlla aynı odayı paylaşıyordum. Tek sığınağım bir oda, bir ranza ve masamdı.

Edirne, İzmir’den daha küçük bir şehirdi ama öğrencilerin sosyal hayatları daha bir farklı olmasından dolayı Orta Asya’dan gelen öğrencilerin birçoğu farklı bir atmosfer içinde kayboluyordu. Gece hayatı, partiler, içki alemleri sıradan bir yaşam tarzıydı. Herkes farkında olmadan arzularına hoş gelen şeylerin peşinde koşuyordu ve ekseri öğrenci sadece sınav haftasında ders çalışıyordu. Edirne’ye bir arkadaşın peşinden gelmişim ama kendimi bir yalnızlığın içinde bulmuştum. Arkadaşım ben yokmuş gibi davranıyordu. Kendine yeni arkadaşlar edinmişti ve çoğu zaman yurttta kalmıyordu.

Üvey babamla bir gün sofrada kek yerken verdiği bir örnek beni etkilemiş olacak ki, arkadaş konusunda çok seçici davranıyordum. Üvey babam, *“Kızım bu kek parçasından birisi ısırırsa, bir başkası tekrardan kalan parçadan yemek istemez. Isırılmış bir kek artığını her insanın midesi almaz.”* demişti. Yurttta hamile öğrencilerin düştükleri girdapları görünce üvey babamın ne kadar haklı olduğunu anlamışım. Bu ve benzeri olaylardan sonra çevreme mesafeler koymaya başladım. Bir nevi kendimi koruma içgüdüleriyle içime kapandım ve ruhumu dinlemeye başladım. İzmir’den kalan bir hatıra olarak tek sığındığım yer yurdun mescidiydi. Beş vakit namaz kılan biri değildim ama dua etmek beni çok rahatlatıyordu. Her dua edişim gözyaşına dönüşüyor ve sürekli kendimi soluk soluğa sorguluyordum. İzmir’i özliyordum. Zülal’in arkadaşlığına hasret duyuyordum. Dönüm Noktası

Bir gün mescitte yine düşüncelere dalmış otururken bir öğrenci yanıma sessizce oturdu ve halimi hatırmı sordu. Adı Semra imiş. Konya şehrinden gelmiş. Semra ile uzun süre oturduk. Sanki karşımda Zülal vardı. Semra’ya çok geç geldin diyemedim. Yalnızlığımı ona anlatamadım; utandım.

Semra ile daha sonraki zamanlar da buluştum. Beni davet ettiği ev, İzmir’de gittiğim öğrenci evine benziyordu. Bu evde kalanlar da o evde kalanların bir kopyasıydı sanki. Zamanla bu arkadaşlarla muhabbetim arttı ve haftanın birkaç günü bu evde kalmaya başladım. Evde kalıyordum ama ne yemek ne temizlik işine müdahil oluyordum. Benimle bir prenses gibi ilgileniyorlardı. Beklentsiz halleri beni şaşırtsa da hoşuma gidiyordu. Zülallerin evinde olduğu gibi gurbetin garipliğine bu evde de veda ediyordum. Memleketimin evlerindeki sırt yastıkları gibiydi bu ev; rahatlıkla sırtımı onlara dayayabilirdim. Güler yüzleri beni bir yumuşak yorgan gibi sarıyordu. Evde kalan beş öğrenci üniversitenin ikinci öğretim dedikleri akşam programına kayıtlıydılar. Bu öğrenciler sabah erken kalkmak zorunda olmadıkları halde benim için sabah kahvaltısını hazırlıyorlardı. Evde yaptıkları öğle ve akşam yemeklerinden benim için mutlaka ayırıyorlardı. Halbuki buna mecbur değillerdi. Edirne’ye sanki Semra ve arkadaşlarıyla tanışmak için gelmiştim.

Yurt arkadaşım Aldiyar kendi dünyasında yaşamaya devam ediyordu. Nişanlanacağını ve bir barda nişan partisi vereceğini söylemişti. Gayri resmi olsa da bira festivalinin yapıldığı bir üniversitede nişan partisinin barda verilmesi gayet normaldi. Aldiyar’ın davetini mecburen kabul ettim ama gece yarısı yurda giremeyeceğimiz için evde kalan arkadaşlarıma gece yarısından sonra saat bir gibi gelebileceğimizi söyledim, onlar da kabul ettiler.

Nişan partisi sabah beşe kadar sürmüştü. Bütün arkadaşlarım içki almıştı ve neredeyse sarhoştular. Arkadaşların tuhaf bakışları arasında bir köşede kendi başıma sadece kola içmiştim. Tacikistan’daki evimizde elbette içki içilirdi ama benim hiçbir zaman içkiye bir düşkünlüğüm olmamıştı. Bara gelerek buralardaki muhabbetlere katılmanın beni mutlu etmeyeceğine bir kez daha yakinen şahit oldum. Eve geldiğimizde sabahın dördü olmuştu. Kapıyı tereddütle çaldım. Kızlar hemen kapıyı açtılar. Anlaşılan uyumamışlardı. Kızlardan biri, “*Farzona seni çok merak ettik, neredeyse seni aramak için dışarı çıkacaktık.*” deyince, nedense

birden: *“Hep böyle yapıyorsunuz, boş yere kaygınız hiç bitmiyor.”* şeklinde bir tepki gösterdim ve eve girmeden iki saat bir yerlerde oyalanıp arkadaşla birlikte yurda gittik.

Ev arkadaşlarıma verdiğim o cevaptan dolayı kendimden utanmıştım. Bana karşılıksız gösterdikleri ilgi ve yardımları bir cümleyle silip atmıştım. Evde kalan arkadaşlarımin yaptıkları gözlerimde canlandı. Kendisi için şehir değiştirdiğim arkadaşımın ise umursamaz tavrı beni rahatsız etmişti. Bir yanda gece boyunca merak eden ev arkadaşlarım, bir yanda hemşehrmin vefasız tavırları... Çok düşünmeden, yurttaki bütün eşyalarımı topladım ve birkaç gün sonra o evin yolunu tuttum. Evdekiler beni hiçbir şey olmamış gibi karşıladılar. *“Ben artık hep sizinle kalmak istiyorum,”* dedim. Sarıldık ve ağlaştık.

Beşiktaşlı Yahya Efendi’nin Esintisi

1998 yılında nihayet iki yıllık üniversite hayatım Edirne’de bitmişti. Okuldan ikincilikle mezun oldum ve arkadaşlarımin tavsiyesi üzerine İstanbul’a gittim. Arkadaşlar benim için kalacak bir ev ayarlamışlardı. Dört yıllık bir bölüm olan Yıldız Teknik Üniversitesi İktisat İngilizce bölümünü kazanmıştım ve tereddüt etmeden kayıt yaptırdım. Hala yurt dışı öğrenci programına dahil olduğumdan yurttta kalma mecburiyetim vardı ama öğrenci evinde kalmayı tercih ettim. Rusça ve Türkçe bildiğimden dolayı uluslararası bir şirkette kolayca tercümanlık işi de bulmuştum.

Ve İstanbul... Edirne gibi küçük, sakin, hayatın telaşsız aktığı bir şehirden sonra İstanbul'a gelince neler hissettiğimi tahmin edersiniz sanırım. Şaşkınlığımı atamadığım İstanbul'da da Zülal ve Semra benzeri arkadaşlarım olmaya başlamıştı. Benim gibi yurt dışından gelen öğrencilerle ilgileniyordum ve bu yüzden kendimi yalnız hissetmeye vaktim bile olmuyordu.

İstanbul'un camilerini ve türbelerini keşfetmem de uzun sürmedi. Beni en çok etkileyen ise Beşiktaş'taki Yahya Efendi Türbesi olmuştu. Hemen hemen her pazar buraya gidip duha namazı kılıyor ve dua ediyordum. Benim için oranın cazibesi, belki de Yahya Efendi'nin sefere çıkan askerlere dergahından el sallaması ve onlarla selamlaşması olmalıydı. Yahya Efendinin mütevazı türbesi huzur mekânı olmuştu.

Artık beş vakit namaz kılıyordum. Bir arkadaştan Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenmeye başlayınca namazda okuduğum sûreler ve dualar daha bir anlam kazanıyordu. Eyüp Sultan Hazretleri'nin türbesini de ziyaret etmeyi hiç ihmal etmezdim. Bu ziyaretler, okumalar ve insanlarla ilgilenmeler bu ülkeye olan aidiyet hissimi artırmıştı. Ve en önemlisi İstanbul'da namaz âşığı olmuşum.

Üst Üste Gelen Başörtüsü İmtihanım

İstanbul'da bir yılım dolu dolu geçerken annemi de epey özlemiştim. Gidecektim ama beni nasıl karşılayacaklardı, bundan endişe ediyordum. Neden mi? Çünkü, madem İslami bir hayat yaşayacağım öyleyse tam yaşamalıyım dedim ve çoğu arkadaşlarım gibi başörtüsü takmaya başladım. Bu çok kolay olmadı. Neden başörtüsü takılmalı, başörtüsü çok mu önemli, örtünürsem ailem nasıl karşılayacaktı? Bu ve buna benzer soruların cevaplarını arkadaşlarımın yardımıyla bulmuştum ama son sorunun cevabını Tacikistan'da bulacaktım.

Tacikistan'a gittim. Ve tabii başörtülüydüm. Başta annem olmak üzere herkes şoka girmiş gibiydi. *“Nasıl olur da bir genç kız başörtüsü takar, nereden çıktı bu başörtüsü? Sen yaşlı mısın? Hele altmış yaşına gel o vakit ne giyeceksen giyersin.”* demeye başladılar. O yıllarda başörtüsü takanların “yobaz, gerici, modernlikten uzak” kişiler olarak düşünüldüğünü biliyordum ama bu kadar tepki vereceklerini tahmin etmemiştim. Sadece başörtüme değil, beş vakit kıldığım namazlara da müdahale etmeye başladılar. Namaza durduğum zaman elleri ile

dürtükleyip rahatsızlık veriyorlardı; huzur içinde namaz kılamıyordum. “Ne kadar uzatıyorsun? Ne olduğu belirsiz bir iş yapıyorsun? Nedir böyle, kafayı yiyeceksin? Sen Afgan mısın? Sen Pakistanlı mısın? Namazı yaşlanınca kılarsın.” gibi sorulara karşı haykırasım geliyordu ama bu çözüm olmayacaktı. Bulduğum tek çare kimsenin olmadığı yerlerde ibadetlerimi yapmaktı. Benim için ağlayan, bir yılda yirmi kilo veren annem de tepkisini artırmış ve sürekli bağırıp çağırmaya, hakaretler etmeye başlamıştı. Ne yana dönsem inancımı yaşamaya bir mâni çıkıyordu. Çaresiz bir şekilde başörtümü çıkartmak zorunda kaldım. Huzurum yoktu. Bir an önce Türkiye’ye dönmek istedim. Tatilimin bitmesine on üç gün kala bilet aldım ve hemen Türkiye’ye gittim.

Heyhat! Türkiye’ye döndüğümde de beni kötü bir sürpriz bekliyordu. Yıl 1999’dur. Yüksek Öğretim Kurumu başörtülülerin üniversitelere girmesini yasaklayan bir karar almıştı. Öğrenciler üniversite kapısından geri çevrilmekte, başörtülerini çıkardıkları takdirde derslere girebilecekleri söyleniyordu. Kendi öz ülkemde rahat edememiştim ve şimdi de ikinci vatanım da bana hayırsız ve hatta vicdansız davranıyordu. Ben zaten gariptim ama bir de öz yurdunda garip olanlar vardı. Yahya Efendi’nin memleketinde neler olmaya başlamıştı böyle? Ben bu topraklarda huzurumu bulmuştum; namazımla, örtümle, duamla mutluydum. Ama “yasak” denen duvar karşımdaydı.

Duâlarımın kabul edildiği bu ülkeyi memleket şairleri ötesinde seviyordum. Türküsüne, ezanına, şehirlerine aşkıttım ama İstanbul’un üzerinde sanki kara bulutlar dolaşıyordu. Yollar gri, binalar gri, Boğazın maviliği bile rengini griye çevirmişti. Gösteriler ve sonrasında resmi müdahaleler artık bıktırıyordu.

Sonra ne mi oldu? On binlerce öğrenciyi ilgilendiren bu kararlar kimisi başlarını açıp üniversitelerinde derslere girebildi. Maddi imkânı olanlar ise başka ülkelere gidip eğitimlerine devam ettiler. Bazıları da, bunlar en çok üzüldüklerim, başlarını açmayı kabul etmeyip eğitim hayatlarını yarıda bıraktılar. Ben de arkadaşlarım da

çok gel-gitler yaşadık. Herkes kendi kararını verdi; okula devam etmeyi tercih ettim. Üniversite içinde başka, dışarıda başka giyinen bir insan olmuştum. Bu durumdan rahatsızdım, hem de çok rahatsız.

İkinci sınıfın yaz tatilinde Tacikistan'a gitmedim. Bunun yerine arkadaşlarımla kitap okuma ve kişisel gelişim programlarına katıldım. Arkadaşlarla yemek yaptık, ruh dünyamızı dinledik ve dinlendirdik. Birbirimizi daha iyi tanıma imkânımız oldu. O programların, farkında olmadan hayatıma çok şey kattığını yıllar sonra anlayacaktım.

Nedir Bu Hizmet?

Beni bir Kandil gecesinde yurdun mescidine davet eden Zülal ve onun ailesinin evi, ilk ziyaret ettiğim yurt, misafir edildiğim sımsıcak evdeki yaşadığım hayat ve iki yıl boyunca birçok öğrenciye yardımcı olduğum İstanbul'un farklı mekânları beni yeniden var etmişti. Bütün bunlar "Hizmet Hareketi" denilen bir oluşumun parçasıydı ve benim için Hizmet olmazsa olmaz bir hayat tarzına dönüşmüştü. Hizmet nedir diye soracak olursanız, *"Dürüst olmak, tertemiz duygular beslemek ve her inançtan insanla birlikte yaşayabilmektir."* diye tarif ederim. Ve Hizmet, yitirilen çok kıymetli bir eşyayı bulmak gibi bir şeydir. Bulunca da korumak gerekir.

Benim için Hizmet ilk önce Zülal'di. Zülal anne-babasının evinde, kendi özel odasında kalmamış; kendisi için pişirilen yemekleri, o rahat imkanları elinin tersiyle itip bir yurdun yatakhanelisini altı kişiyle paylaşarak benim gibi insanlarla ilgilenme gayreti içinde olmayı tercih etmişti. İşte Hizmet buydu. Hizmet benim nazarımda Zülal'in şahsında bir bayraktı, bir semboldü, fedakarlıktı... Şayet Zülal o günlerde benim elimden tutmasaydı ben de farklı bir insan olur muydum sorusunu kendi kendime çok sorduğum zamanlar olmuştur.

Ülkeme Hicret

Yıl 2001, üst sınıftan ders alarak ve yaz okuluna giderek iki yılda Yıldız Teknik Üniversitesini dereceyle bitirdim. Bu iki yıllık sürede, benim gibi Orta Asya'dan gelen öğrencilerle çok sıkı bir şekilde ilgilenmenin hazzını iliklerime kadar hissettim. Birlikte yöresel yemekler yapmış, yine birlikte içkisiz ve kız erkek karışık olmadan da eğlenmenin mümkün olduğunu göstermiştik. Artık kendimi bir topluluğun içinde bulmuştum. Ailem, kardeşim, en yakın dostlarım bu arkadaşlar olmuştu. Mezuniyet sonrası arkadaşlarla ne yapacağımızı konuştuk. Bana Tacikistan'a dönmemin daha iyi olacağını söylediler. Bu ülkede itilip kakıldığımız zamanlar oluyordu ama sevdiğim mekanlar ve insanlar benim bu ülkeye bağlanmama yetiyordu. Bu arkadaşlardan ve bu ülkeden vazgeçmek mümkün değildi ama bana yine de Tacikistan yolu gözüküyordu.

Diplomamı alır almaz Tacikistan'a döndüm. Artık Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden birinden mezun olmuş ve çok iyi derecede Türkçe ve İngilizce öğrenmiştim. Birçok Türk şirketi Tacikistan ile ticaret yapmaya başladığından iş bulmam zor olmayacaktı ama benim niyetim farklıydı. Hizmet Hareketi'ne ait okulların Tacikistan'da da olduğunu ve bu okullarda kaliteli eğitim verildiğini biliyordum. Ne olursa olsun bu okulların birinde çalışmayı kafama koymuştum. Öğretmen olamayacağımı biliyordum ama şansımı denemek için Duşanbe'deki okula başvurdum. Bana sekreter olarak iş verebileceklerini söylediklerinde çok sevindim. *"Olsun, ne iş vererseniz yaparım."* dedim ve işe başladım. Annem ve üvey babam bu kararımdan dolayı yine şaşkındılar. Herkesin benden beklentisi farklıydı ama ben bunlara kulaklarımı tıkadım ve okulda verilen her işi yapmaya başladım.

Evlilik Ve Art Arda Gelen Çocuklar

Annem bir Türk ile evlenmemi istemiyordu ama annemin korktuğu olacaktı. Çalışmaya başladıktan bir ay sonra okulda çalışan Matematik öğretmeni Cihat Bey'in evlilik teklifi ile karşılaştım. Cihat Bey kimdi? Cihat Bey üç yıldan beri o şehirde öğretmenlik yapıyormuş. Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden birinden mezun olmuş ve mezun olur olmaz Tacikistan'a gelmiş. Okullarda çalışan öğretmenlerin Hizmet Hareketi'ne mensup olduklarını biliyordum. Bekar öğretmenlere elli dolar, evli öğretmenlere ise yüz dolar maaş veriliyordu. Maaş falan hiç düşünmedim ve Cihat Bey'den gelen bu teklife nedensiz, hiç tereddüt etmeden sıcak baktım. Cihat Bey'le birkaç defa baş başa görüştük. Kendini iyi yetiştirmiş bir Anadolu genciydi. Aslında evlenmeyi falan düşündüğüm yoktu ama içimdeki ses bu insanla evlenmemi söylüyordu. Dolayısıyla teklifi kabul ettim.

Cihat Bey ailemden beni istemek için okul idarecileri ve eşleriyle bizim eve geldiler. Annem benim bir Türk ile evlenmemi istemediği için söylene söylene misafirleri kabul etti ama okulda çalışan öğretmen ve idarecileri ve onların eşleri ile tanışınca yumuşamıştı. Cihat Beyin duruşu, saygısı, mesleğindeki başarısı da annemin bu evliliğe evet demesine vesile olmuştu. Üvey babam bu işe pek karışmadı, sadece kararıma saygı duyduğunu söyledi. Annem evliliğimize bir şartla razı oldu: *"İyi bir düşün merasimi yapacaksınız!"*

Nasıl olacaktı? Cihat Bey'in bütçesi belliydi ve ailesinin Tacikistan'a gelmesi oldukça zordu. Hem madden hem manen okuldaki idareciler ve onların eşleri her türlü boşluğu doldurmaya çalışıyorlardı. Cihat Bey, üç yıldan beri sadece 600 Amerikan doları ancak biriktirebilmişti. Bununla ne yapabilirdi ki? Şehir dışında Cihat Bey'in bekar öğretmenlerle kaldığı bir ev vardı. Arkadaşları bu eve yerleşebileceğimizi söyleyince rahatlamıştık. Bu vesileyle ev eşyasına fazla para harcamaktan kurtulmuştuk. Eşyamız fazla yoktu. Odalar oldukça küçük ve salon dağınıktı. Çok umursamadım. Hatta çift kişilik yatak niyetine iki kanepeyi

birleştirmiştik. Yeni gelin olacak birinin böyle bir evde kalması olacak gibi değildi ama elimizden gelen başka bir şey yoktu. Ev o denli hurdahaş idi ki, odaların tahta dşemelerinden farelerin tıkırtılarını duymak mümkündü. Annem bu evi görünce çok kızmıştı, neticede annedir ama bir süre sonra kabullenmek zorunda kaldı ve evin eksik gediğini tamamlamamıza yardımcı oldu.

Dğnmz annemin istediği gibi büyükçe bir salonda yapıldı ve yaklaşık 350 kişi katıldı. Civar şehirlerden ve hatta civar ülkelerden de öğretmenler geldi. Annemin arzusuyla düğün salonunun bir tarafı içki içenlere ayrılmıştı. Kimse bu ayırımdan rahatsız olmadı. Evimiz çok pejmürde idi ama okulumuzun idarecileri dğnmze önem vermişlerdi. Hatta bir şarkıcı dahi bulunmuş, sunucu da bir televizyondan gelmişti. Eşimin neredeyse birikmiş bütün parası düğüne gitmişti ama annem mutlu olmuştu.

Düğün sonrası balayımız falan olmadı. İki gün sonra hemen okulda çalışmaya başladık. Evlilik sonrası omzuma daha farklı yükler binmişti. İngilizce bilmem ve matematiğe olan hakimiyetimden dolayı zaman zaman derslere yedek ğretmen olarak girmem isteniyordu. Bunun yanında mezunların sorumluluğu da bana verilmişti. Türkiye'ye yapılan ğrenci gezilerinde de görev alıyordum. Tıpkı İstanbul'daki gibi dopdolu bir hayatım olmuştu. Üniversite ğrenciliğimde yaptığım gibi öğrencilerle yaz kamplarına katılıyor onlara hem öğretmenlik hem de ablalık yapmaya çalışıyordum. Öğrencilere ufuk kazandırmak onlarla birlikte bulunmak hayatımın en önemli bir parçası olmuştu.

Bir yanım eğitimci bir yanım ev hanımı olmuştu. İlk ocuğum dünyaya gelince annelikle birlikte işleri götürmeye gayret gösterdim. Eğitim benim bir sevdam olmuştu adeta. Bu yüzden 2005 yılında İngilizce ğretmenliği bölümü okumak için sınava girdim. Üniversite eğitimine üçüncü defa başlamıştım ve şükür üç yılda bitirme başarısı gösterdim. nc sınıfa giderken ikinci çocuğum oldu. Artık İngilizce hocası olmuştum.

2006 yılında Tacikistan'ın Tursunzade şehrindeki okulda eşim idareci olarak görevlendirildi. Buradaki okulda yoğunluğumuz biraz daha arttı.

Bir Patlamanın Ardından Mucize Kurtuluş

Böyle yoğun günlerin birinde iş dönüşü biri üç yaşında, diğeri on sekiz aylık iki çocuğum ile eve gelmişim. Aynı zamanda beş aylık da hamileydim. Yılını, gününü hala unutmadım. 2008 yılının şubat ayının on yedisi pazartesi günü akşam üzeriydi. Eve gelince yapacağım işler bellidir. Telaşla eve girdikten sonra, çocukların birini salondaki kanepeye oturtup diğeri çocuğumla mutfığa dalmak ve doğal gazla çalışan ocağın üzerine bir tencere içinde su koymaktı. O gün de aynen böyle yaptım. Eve girer girmez salondaki kanepede bulunan oyuncaklarla küçük çocuğum oynamaya başladı. Bir an önce yemek pişirme maksadıyla büyük çocukla mutfığa girdim, çocuğu sandalye üzerine oturttum ve bir bardak suyu eline tutuşturdum. Orta büyüklükte bir tencereye su doldurup ocağa koydum ve kibrit kutusundan bir kibrit çöpü çıkartıp acele ile kutu üzerindeki fosfora sürter sürtmez kulakları sağır eden bir patlama meydana geldi. Öyle sıradan bir balon patlaması ve silah sesine benzer bir şey değildi. Yaşadığımız dokuz katlı apartman şiddeti yüksek bir deprem olmuş gibi sallanmıştı. Bir an elimde bir ağrı hissettim. Kulaklarım o yüksek sesi duymuştu ama sonrasında hiçbir şey duymamıştım. Mutfak kapısının devrilmesini, pencerelerin yerlerinden çıkıp sokağa fırlamasını da hayal meyal hatırlıyorum. Her taraf cam kırıkları ile dolmuştu. Yüzümde de acı hissedince banyoya doğru yöneldim. Tam oraya yönelmişken evimizin giriş kapısının menteşelerinden koparak düştüğünü ve karşı komşumuzun evinin kapısının da aynı şekilde yerinden sökülüp düşmüş olduğunu gördüm. Birden çocuklarım aklıma geldi ve onları bıraktığım yere doğru yöneldim. Algılama gücümü kaybetmişim. Akşamın karanlığı kaybolmuş, tarifini yapamadığım bembeyaz bir aydınlık her tarafı kaplamıştı.

Üzerine bomba atılmış askerlerin sağa sola savrulması gibi üst katta ve alt katlarda bulunan insanların bağışma seslerini az da olsa duyar gibi oldum. İnsanlar merdivenleri üçer beşer atlayarak kendilerini bir an önce binadan atma hengâmesi içindelerdi.

Salona gittiğimde önce, “Çocuklar!” diye seslendim, kimse ses vermeyince, “*Mehlikaaaa!*” diye bağırdım. Yine ses veren olmadı. Mutfağā girdim. Masa devrilmişti. Raflarda bulunan bütün bardak ve tabaklar da parçalanmış ve her tarafa dağılmıştı. Yeniden avazım çıktığı kadar, “*Mehlikaa, Nagehaaan!*” diye bağıryordum. Salona tekrar geçtim, salon da darmadağınktı. Yerdeki halı fırlamış tavana yapışmıştı. Duvarlardaki resim çerçeveleri yerinde yoktu. Klima dahi yerinden sökülmüştü ama duvardaki Allah ve Muhammed yazılı levhaların yerinde durduğunu fark edince içime bir ferahlık geldi.

Çocuklarım ses vermiyordu. Son gücümle bir kez daha seslendim, “*Nagehaaan, Mehlikaaa!*” Çocuklarımı ben getirmiştım. Patlama olalı bir iki dakika olmuştu. Ne yaptığımı bilmez bir halde devrilen her eşyanın altına bakmaya başlarken, bir adamın beni kolumdan tutup arabaya götürdüğünü yarım yamalak hatırlıyorum. Kendimi bir arabanın içinde bulmuştım. Her şey bir anda olmuştu. Ve elime bir çocuğun elinin değdiğini hissettim. “*Anne eline ne oldu?*” sorusu beni rahatlatmıştı. Sonrasını hatırlamıyorum.

Hastaneye kimin ya da kimlerin getirdiğini bilmiyorum. Küçük çocuğumun kafasına cam kırıklarının dolduğunu ve yirmiye yakın cam kırığını ameliyatla çıkarttıklarını sonraki zamanlarda bana söylediler. Benim de ellerimde biraz yanıklar olmuştu. Eteğim yanmıştı ama iç kıyafetimden dolayı vücudumun diğer kısmı az zarar görmüştü. Bir de o yıl kaliteli bir gözlük almıştım. Gözlerim ve kaşlarıma bir şey olmamıştı ama sıcağın tesiriyle olsa gerek gözlük çerçevesinden biri kulağımın arkasına sanki yapışmıştı.

Bütün bunlar yaşanırken eşim okulda, yeni gelen malzemeleri indirmekle meşgulmuş. Haberi alır almaz apar topar hastanenin yolunu tutmuş. Eşimin kendisini bu kadar eğitim işine vermesinden dolayı sitemim olmadı. Neticede ben de kendimi işime kaptıran birisiydim.

Patlama haberi teyzeme de ulaşmış. “*Farzona ve çocukları öldü.*” dediklerinde teyzem yığılıp kalmış. O da benim gibi beş aylık hamileydi ve sonrasında karnındaki çocuğunu düşürmüştü. Ah benim Teyzem! Bizde de derler, “*Teyze annenin yarısıdır.*” Bu kadar üzüleceğini hiç tahmin etmezdim. Teyzemin yıllar sonra çocuğu hatta çocukları oldu ama karnında beş aylıkken kaybettiği çocuğunu asla unutmadığını söyler hep.

Annem ve üvey babama da benim hastaneye hamilelikten dolayı getirildiğimi söylemişler ama hastane önündeki kalabalıktan pek de öyle olmadığını anlamış. Bulduğum odaya giren annem benim neredeyse tanınmaz hale gelen yüzümü görünce dayanamayıp bayılmış.

Patlamanın olduğu günün sabahında her zaman yaptığımız gibi ev ısınsın diye yemek pişirdiğimiz ocakları yanık vaziyette yani alevli bir şekilde bırakmıştık. Ayrıca salonda bir gaz sobası vardı, onu da açık bırakarak evden ayrılmıştık. Bir süre sonra merkezden gaz kesilmiş ve haliyle yanan her şey sönmüş ama gaz sistemi açık. Gaz tekrardan gelince evin içi gaz dolmuş ve ben de sistemi açık bıraktığımı aceleden unutup kibriti ateşleyince büyük patlama oldu.

Yanık sonrası yirmi dört saatin çok kritik olduğunu, tek çare olarak Duşanbe’deki yanık hastanesine gidilmesi gerektiğini doktorlar söylediler. Bu teklif üzerine beni bir battaniye içinde sedye üzerine koydular. Beni taşıyan araba sürekli sarsılıyordu ve yollar da oldukça kötüydü. Hamile olduğum için ağrı kesici verilmedi ve acılar içinde kıvrana kıvrana hastaneye götürüldüğümü hatırlıyorum. Yanık hastanesinde kadın-doğum, kulak-burun-boğaz ve yanık uzmanı

doktorlarının hepsi beni bir bir muayene ettiler. Kulak zarımın patlamamasına şaşırdılar.

Ya çocuklar? Mutfaktaki çocuğumda en küçük bir yaralanma dahi olmadı. Salondaki çocuğum ise beyin travması geçirdi ve iki hafta boyunca yatakta sırt üstü yatar vaziyette kaldı. Gerek annemin yardımı, gerekse arkadaşlarımızın yoğun ilgisiyle çocuklar kendilerini toparladılar.

Bu satırları okuyanların aklına ilk gelen soru şu olacaktır: *“Tamam bir gaz patlaması olayı yaşanmış ama hiç mi koku almadınız?”* Almadık; çünkü gaz dağıtım yapan kurum maliyeti düşürmek için sarımsak kokusuna benzer kokuyu gaz borularına ilave etmemiş. O yıl birçok yerde doğal gaz patlaması olmuş. Patlama sebebiyle bazı evlerin tavanının olduğu gibi aşağı kata indiği, insanların camdan fırladığı, hatta ve hatta fırlayan cam parçasının karşı binada yatan adamın kalbine saplandığı gibi vakaların da olduğunu duymuştuk.

Kaza sonrası çocuklarımı ancak üç hafta sonra görebildim. Yüzümün şişkinliğinden, dudaklarımın kararmasından ve saçlarımın olmamasından dolayı çocuklarım şaşkındılar uzun süre bana yaklaşmadılar. Belli bir iyileşme sonrası arkadaşlar Türkiye’ye gitmemiz için ısrar ettiler. Sevdiğim ülkeye bu defa yaralı olarak gittim. Şu an kapatılan veya birileri tarafından el konulan bir hastanede benimle çok ama çok ilgilendiler. Türkiye’de fazla kalmadık. Çünkü bizi bekleyen öğrencilerimiz vardı. Tacikistan’a döndük.

Duvarda düşmeden kalan Allah ve Muhammed yazıları kulaktan kulağa duyulmuş. Namazın öneminden bahsettiğim arkadaşım: *“Hocam, sürekli namazın güzelliğinden, koruyuculuğundan bahsediyordun, bizzat anladık ki namaz kılmamız gerekir.”* Annem de, *“Kızım bu olayı bu kadar kolay atlatmanız sizin namazlarınızdan dolayı olmuştur.”* dedi ve sonraki günler de kendisi de namaz kılmaya başladı. İşte Türkiye’de güzel insanların sayesinde tanıştığım

namaz kilometrelerce uzaktaki annemin de artık yerine getirmeye başladığı bir ibadet olmuştu. Ne kadar sevinsem, o arkadaşlarıma ne kadar dua etsem azdır.

Kazanın olduğu günün sabahını anlatmamda fayda var. Şöyle ki, okulda toplantımız vardı. Toplantıya katılan bazı arkadaşlara Ashabı-ı Bedir okuma teklifinde bulunmuştum ve hep birlikte okumuştuk. Her zaman okuduğumuz bir şey değildi, içimden gelmişti. Hatta o gün namazın önemini bir arkadaşına anlatmaya çalışmışım. Soğuk suyla abdest almanın zorluğundan dolayı namazını aksatan bir arkadaşına sitemim olmuştu. O gün çok dua etmiştik. Ben kurtuluşumuzu o gün ettiğimiz dualara bağlıyorum. Allah'ıma binlerce şükürler olsun.

Brezilya ve İki Ayda Öğrenilen Bir Dil

Yıllar çabuk geçti, 2009 yılında eşime, Hizmet Hareketi tarafından Brezilya'da açılan bir okulda idareci olarak görev yapması teklif edildi. Hiç tereddüt etmeden kabul ettik ve Brezilya'ya giderken eşimin de benim de kafamızda hiçbir soru, tereddüt; içimizde bir beklenti yoktu. *“Nasıl bir yerdir; ülkenin kültürü, insanları, iklimi nasıldır ve kaç para maaş alacağız?”* gibi sorular aklımızın ucundan bile geçmedi. Sadece yeni bir ülkede hizmet edecek olmanın kıpır kıpır heyecanı vardı içimizde. Artık ben de yıllardır dünyanın her kıtasında sırf barış içinde daha güzel bir dünya için, birçok zorluğa göğüs gererek hizmet eden Türk öğretmenler gibi ülkemi terk ediyor, gurbete yelken açıyordum. Biri yeni doğmuş üç çocuğumla yola düştük. Kırk saate varan bir yolculuk sonrası yepyeni bir ülke, yepyeni bir kültürle karşılaştık. Dil farklı, din farklı, giyim farklı, yeme içme farklıydı. Kalacak bir yeri hemen bulamadık. Yıllar önce Tacikistan'da yaşadığımız gibi bekar öğretmenler kaldıkları yeri boşalttılar, o evde kalmaya başladık. Daha tam yerleşmemiştik ki, eşimin kısa dönem olarak askerliğini yapma tarihi geldiği için iki aylığına Türkiye'ye gitti.

Üç çocuğumla baş başa kalmıştım. Her sabah küçük çocuğumu kreşe ve iki büyük çocuğumu da okula götürdükten sonra her gün iki saatliğine bir hocadan Portekizce ders almaya başladım. Ev işleri meşguliyetinden arta kalan zaman diliminde sadece ve sadece Portekizce öğrenmeye odaklandım. Brezilya; Tacikistan'a göre çok daha pahalı bir yerdi, maddi imkanlarımız sınırlıydı. Kursu iki ay devam ettim ve sonrasında Portekizceyi konuşmaya ve yazmaya başlamıştım. Bu kadar kısa süre içinde dil öğrenme işini nasıl başardığımı merak edenler olacaktır. Şöyle ki, kendimi sürekli motive ettim. Geceleri durmaksızın yazdım. Bütün okuma ve konuşma parçalarını satır satır, noktasına virgülüne kadar yazdım ve daha sonra da öğrendiğim kelimelerle yeni okuma parçaları ürettim. Ve öğrendiklerimi çarşı pazara gittiğim zamanlarda kullanmaya çalıştım. Dil öğrenme macerası yaşayanlara abartılı gelebilir ama günde üç dört paragraf yazıyor ve yazdıklarımı ders veren hocama gösteriyor, hocam da gerekli düzeltmeleri yapıyordu. O günlerde beynimin zonkladığını hissedirdim. Yazmaktan dolayı kalem tutan parmak uçlarımin nasırlaştığını söylesem abartmış olmam. Ayrıca kendimi çalışmaya o denli kaptırmıştım ki on kilo verdim.

Dil öğrenmede dinleme bir yere kadar hatta okuma da bir yere kadar, ama yazma çalışmasında hem üretme var hem okuma var. Dil, odaklanmayı ve ciddi anlamda çalışmayı ve sonrasında öğrendiklerini kullanmayı gerektiriyor.

İki ay sonunda Brezilyalı arkadaşlar edindim. Onları evime davet ettim. Elimden geldiğince yemek hazırlayıp ikramlarda bulundum. Yemek ve kahve sohbetleri esnasında uzun sohbetler etme imkânım olmuştu. Brezilya'da beş yıl kalıp da dili konuşamayanlar, benim kısa bir sürede yeni bir dili öğrenmeme hayret etmişlerdi. Eşim de askerden dönünce çok şaşırdı. Tacikçe, Özbekçe, Rusça, Türkçe, İngilizce ve Farsçadan sonra Portekizceyi de dil listeme eklemiştim. Irak'a geçtiğimde bu dillere Sorani Kürtçesini de ekleyecektim.

Eşim eğitim dili İngilizce olan bir okulda çalışmaya başladı. Hem idarecilik yönünü hem de öğretmenlik tecrübesini burada değerlendirmek istedi ama Brezilya sağlığı için iyi gelmemeye başlamıştı. Nem oranı yüksek olması sebebiyle tansiyon ve şeker hastalığı ortaya çıktı. Ayrıca ayaklarında uyuşukluk başlamıştı. Bir buçuk senenin sonunda sağlığı için daha uygun bir ülkeye yani Irak'a gitmemiz konusunda teklif aldık.

Mecburi Bir Hicret Mekânı: Irak

2010 yılı mart ayında Irak'a geldik. Irak'a gelmemizin en büyük sebebi Türkiye'ye yakın olmasıydı. Eşim rahatlıkla doktora gidebilecekti. İki sene dolmadan yeniden bir ev kurmamız gerekiyordu. Yine karşımızda dili kültürü, hayat tarzı ve ekonomisi ile yepyeni bir ülke vardı. Irak'ın sıcak ve kuru iklimi eşime iyi gelmişti ama evlerin standardı çok düşüktü. Sık sık yaşanan elektrik ve su kesintisi bizi yorsa da ona da alışmıştık. Bazen yaşanan zorluklar kişinin o beldeyi daha çok sevmesine sebep olabiliyor.

Irak'ta okullarda öğretmenlik yapmaya başladım. Yüzlerce öğrenci ile muhatap oldum. Güzel komşular ve arkadaşlar edindim ve bulunduğum şehirlerde unutamadığım yardımlar gördüm. Tacikistan'da yaptığım gibi burada da her yıl öğrencileri ve velileri Türkiye'ye götürdüm. Hayatımın en güzel gezileriydi. Bu süreçte eşimin ailesini de yakinen tanıma imkânım oldu.

2013 yılı benim ve ailem için zorlu geçen yıllardan biri olmuştu ki anlatmadan geçemeyeceğim. Eşim Çin'de açılacak bir okul için danışmanlık vazifesiyle görevlendirilmişti. Yine çocuklarımla yalnız kalmıştım. Bir yandan ev işleri, bir yandan yapılması gerekli alışverişler, bir yandan da çocukların bitmeyen meseleleri beni adeta bunaltıyordu; ama hep tevekkül ettim, duaya sarıldım ve asla mücadele etme hissini kaybetmedim. Yaşadığım bütün olumsuzluklardan ders çıkardım. Eşim bir yıl sonra Çin'den dönmüştü ama hastalıkları ciddi

boyutlara ulaşmıştı. Şeker hastalığı ayağında ciddi yaralar oluşturmuş hatta ayağı kesilme riski ile karşı karşıya kalmıştı. Şükür ki ayağından küçük bir parçanın kesilmesi ile kalıcı bir sakatlıktan kurtuldu.

Hiçbir meşguliyet ve sıkıntı beni akademik çalışmalardan vazgeçiremedi. 2016 yılında İngilizce Eğitim Bilimlerinde doktoramı bitirdim.

Dokuz yıl süren Irak hayatım başlı başına anlatmam gereken bölüm olduğundan şimdilik bu kadarla iktifa ediyorum.

Kardeşim Behnan'ın On Beş Temmuz'u

Erkek kardeşim satırlar arasında kayboldu diye düşünüyorum. Bir nefeslik de onu anlatmam lazım. Üvey kardeşim Behnan'a lise ve üniversite hayatı boyunca maddi ve manevi olarak yardımcı olmaya çalıştım. Behnan Tacikistan'daki Türk okullarından mezun olduktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesini tercih etti. Üçüncü sınıfta iken 2016 yılında Türkiye'de yaşanan ne olduğu belirsiz bir darbe girişimi sonrası binlerce insan gibi o da tutuklandı. Suçu "Hizmet Hareketi" ne ait evlerde kalmak, birlikte pilav yemek ve kitap okumakmış. Tutuklanma yazısı Türkiye Büyükelçiliği tarafından anneme gönderilince annem çok üzüldü. Yazıda, *"Oğlunuz Behnan Türkiye'de terör faaliyetlerine katılmış olduğundan, Türk emniyet güçleri tarafından gözaltına alınmıştır."* deniliyordu. Behnan gibi birçok Orta Asyalı öğrenci de bu tutuklama ve hapis cezalarından nasiplerini alırlar, bazı öğrenciler de sınır dışı edilir.

Behnan dört ay hapis yattı. Hapishane sonrası ev bulmakta çok zorluklar yaşadığını, hiç arzu etmediği evlerde kalmaya başladığını üzümlere telefonda sürekli bana anlattı. Bin bir kargaşanın, kaosun ve saçma sapan işin içinde bir türlü üniversiteden mezun olamadı. Bu satırların yazıldığı yıl olan 2019 yılında hala Behnan dört yıllık üniversiteyi altıncı yıla uzatmadan bitirmenin mücadelesini

veriyor. Halbuki çok zeki ve çalışkan bir öğrenci idi. Eğitimini tamamlaması için elimden geldiğince kardeşime para göndermeye çalışıyorum. Kardeşim ve yapılanlar hakkında söyleyeceklerim elbette çok ama biz aldığımız terbiye gereği yönetenlere karşı saygımız vardır. Onlar hakkında ileri geri konuşmamız söz konusu değildir. Ama anlayamadığım bir şey var; hayatında annesine, babasına, öğretmenlerine, arkadaşlarına, komşularına bir kez dahi olumsuz bir davranışta bulunmamış birisine nasıl “terörist” damgası vurulur; şaşkınım.

Akademik Çalışmamıza Yansıyan Acılı Hayatlar

Kardeşim çıkamamıştı ama 15 Temmuz’dan sonra binlerce insan Türkiye’yi terk etmeye başladı. Bulduğum şehre gelen bir arkadaş beni çok etkiledi. Bu arkadaşın eşi Azerbaycan’da kanserden vefat etmiş ve sonrasında Türkiye’ye gitmiş ama 2016 yılında hakkında tutuklama kararı çıkınca bulduğumuz şehre tek başına gelmişti. Çeşitli sebeplerden dolayı üç çocuğunu getirememişti. Bu hanımefendinin dik duruşu ve azminden bir şey kaybetmemesi beni çok etkiledi. Psikoloji dalında yüksek lisansını yapmıştı. Zulüm ortamında insanların ne yaşadıklarını ve ne hissettiklerini iyi bilen biriydi. *“Bu mağdurlar için neden biz de bir şeyler yapmıyoruz? Neden bunların sesini duyurmak için bir çalışma içine girmiyoruz?”* diye kendimizi sorgulamaya başladık.

Bu sorgulamalar bizi birlikte çalışmaya götürdü. Ülkesinden geri dönmek üzere ayrılan yirmiye yakın yetişkin erkek, kadın ve onların çocuklarıyla görüştük. Bu insanların, hazırladığımız küresel ölçekli sorulara verdikleri cevapları analiz ettik. Çıkan sonuçlar bizi de şaşırtmıştı.

Çocuklarla ilgili bariz şekilde öne çıkan sonuç ise polis korkusuydu. Her türlü siren sesi çocukları tedirgin ediyordu. Aslında bu sadece çocuklarda değil, yetişkinlerde de tespit ettiğimiz bir durumdu. Siren sesi kalp çarpıntısının artmasına, aşırı terlemeye ve paniklemeye sebep oluyordu. Diğer bir tespitimiz

ise ekonomik sıkıntı içine düşen insanların ağır travma geçirmiş olmaları hatta birçoğunda bu travmanın devam ediyor olması idi.

Bir başka tespitimiz ise bazı travmaların atlatılamaması idi. Mesela görüştüğümüz bir hanımefendi sadece bir gün nezarethanede kalmış ama o günden sonra günlerce kusmuş. Artık orada ona ne söylendiyse ciddi anlamda korkmuş. Bu sebeple vücudu yemek kabul etmemiş ve sürekli kilo kaybı yaşamış.

Tutuklanma, gözaltı veya hapis süreci yaşayan insanların aşırı endişelenme psikolojisini aynı tazeliği ile yaşıyor olmaları da çok önemli bir husustu. Çünkü bu insanların değerlerine bir nevi tecavüz edilmiş ve hayatlarında belki de ağızlarından kötü bir kelime çıkmamış bu insanlar akla gelmeyecek hakaretlere maruz kalmışlardı. Ciddi stres altında yaşayan bu insanların çeşitli hastalıklara daha kolay yakalandıkları dikkat çekici bir durumdu ama bunun üzerine detaylı bir araştırma yapma imkânımız olmadı.

Mülakat yaptığımız bir kişi ise bize bakıyor, rengi sararıyor, beyazlıyor ve bayılıyordu. Bu arkadaşla mülakatı tamamlayamadık. Görüştüğümüz insanların psikolojileri hiç iyi değildi maalesef.

Türkiye’de yaşanan bir olayı dinlediğimde günlerce kendime gelemedim, hala aklıma geldikçe içim parçalanır. Beş yaşındaki çocuğun anne ve babası hapse atılır. Çocuğu dede ve ninelerine vermezler ve onu da yetimhaneye gönderirler. Babaannesi günler sonra çocuğu bulur ve uzun mücadeleler sonucunda yanına alır ama çocuk konuşmaz. Haftalar sonra çocuk konuşmaya başlar ve, *“Beni orada teröristin çocuğu diye çok dövdüler.”* der.

Bu ve benzeri yaşanmışlıkları duyurmak için böyle bir araştırma işine girdik ve sonrasında araştırmamızı Avrupa ülkelerinin birinde sunma imkânımız oldu. Tabi vize almamız kolay olmadı. Şayet ben başka bir ülke vatandaşı olsaydım veya

daha sağlıklı bir yerde kalsaydım mutlaka ama mutlaka “TED Talk” gibi konuşmalar yapmanın mücadelesini verirdim. Bu işin öncesini ve sonrasını var gücümle dünyaya anlatırdım. Bunu bir vefa borcu olarak görüyorum. Bu insanlar bana ve birçok arkadaşına yıllarca yardımcı oldular, iyi bir insan olmamız için çalıştılar, kendi öz değerlerimizi tanımamıza vesile oldular. Sadece dünyamızı değil belki ahiretimizi de aydınlattılar. Ve şimdi de bizim bu mağduriyetleri yaşayanlara yardımcı olmamız lazım. Yani özetle anlatılacak çok şey var.

Önce Destek Ver, Sonra Kapat, Değişen Neydi?

Bu arada eşimin yıllarca arkadaşlarıyla hizmet ettiği Tacikistan’daki okulların 2015 yılında Tacikistan devletine devredilmeye başladığını duydum. Oysa ne demişti o zamanın Türkiye Cumhurbaşkanı, "Tacikistan'da yirmi yıldır faaliyet gösteren Tacik-Türk okullarını ve bu okullarda okuyan gençlerimizi, Türk-Tacik dostluğunun en güçlü teminatı olarak görüyoruz." Fakat sonra gelen Cumhurbaşkanının elinin uzandığı ülkelerdeki Hizmet Okulları’nı kapattırmaya çalıştığını, ve o sözleri söyleyen eski Cumhurbaşkanı da sessiz kalarak bu işe destek olduğunu hazmetmek mümkün değil.

Çocuklarımla Hayalleri ve Gerçekler

Türkiye’de yaşanan olaylardan dolayı aile olarak biz de Türkiye’ye gidemiyoruz. Özellikle eşimin Hizmet Hareketi’ne ait okullarda çalışmış olmasından dolayı başına bir şey gelmesinden çekinmekteyiz.

Bu satırları yazdığım tarih 2019 yılının temmuz ayıdır. Çocuklarımla Nagehan on altı, Mehlika on dört ve Aslı da on bir yaşındadır. Bu çocuklar da üç yıldan beri ülkelerine gidemiyor. Nagehan’ın hayali Türkiye’de tıp fakültesi okumaktı. Başarılı bir öğrenci ama maalesef Türkiye’deki Milli Eğitim Müdürlüğü ve Yüksek Öğretim Kurumu, şu an bulunduğu ülkedeki okulun Türkiye’de diploma geçerliliği

olmadığından dolayı, Türkiye'de eğitim almasının mümkün olmadığını söyledi. Oysa şu an devam ettiği okul, uluslararası onaylanmış ve müfredatı da zengin bir eğitim kurumudur. Lakin bir kez damgalanmıştır. Nagehan'ımı bu durum çok üzüyor.

Çocuklarım üç yıldan beri en yakın akrabalarını görememenin verdiği bir gerginlik de yaşamakta ve bu tür engellemeler çocukların psikolojilerini oldukça etkiliyor. Çocuklarımı motive etmeye çalışmaktan başka elimden bir şey gelmiyor. Nagehan lise ikinci sınıfta, SAT sınavından 1250 almıştı. İnşallah dördüncü sınıfa geçince daha yüksek puanlar alacağını düşünüyor ve başka ülkelerde dünyanın en başarılı üniversitelerinde ona başka kapılar açılacağı umudunu taşıyorum.

Ve Birilerine de Sözlerim Var

Bu arada bugünlerde çok şikâyet duyuyorum. Hizmet Hareketi'ne içten ve dıştan bazı eleştiriler var. Haklı da olabilirler. Eleştiriye açık olmalıyız. Ama ben bir bardak suyun nasıl içileceğini bile bu insanlardan öğrendim, dolayısıyla bu insanları eleştirmeyi kendime yakıştıramıyorum. Bu insanlardan hayatını kaybeden çok insan oldu. Hayatını kaybeden insanlar içerisinde bizlere çok emeği geçen insanlar vardır. Bazen eleştirince herkesi eleştirmiş oluyorsun. Ölenlerden hakkını helal et diyemezsiniz. Ne olacak? Bir de eleştiriler çok kırıcı. Eleştiriler yapıcı olmalı. Hakaretvari olanlar var. Türkiye'de insanlar bir şekilde dini-diyaneti duyuyorlar veya eğitimini alıyorlar ama bizim gibi yarım yamalak duymuş veya hiç duymamış insanlar da var. İmansız olmanın ne demek olduğunu az çok bilenlerdenim. Yaşamayan asla ve kat'a anlamaz. Yani imansız ölmek ne korkunç şey değil mi? Ben bunu eşime dahi anlatamıyorum. Çocuğuma dahi anlatamıyorum. Çünkü onlar hep inançlı bir ortamda doğdu. Annesi olmazsa dedesi, dedesi olmazsa ninesinden imana ait bir şeyler alabildiler. Benim gibi insanların üzerinde Hizmet'in çok emeği var. Kiminin parası, kiminin emeği, kiminin gözyaşı ve duası... Her şeye ama her şeye

rağmen bu insanlar hakkında ileri geri konuşmamak lazım. Tüm yapıyı yerden yere vurmamak lazım.

Hizmet Hareketi'nin kaç tane insanın hidayetine vesile olduğunu bir düşünün. Bir insanı bir yerden alıp bir başka noktaya taşımak ciddi emek ister. Bu arkadaşlardan Allah ebeden razı olsun. Şöyle olsaydı, böyle olsaydı demek bize bir şey kazandırmaz. Bir yanlışlık varsa elimizden geldiğince düzeltmeye çalışmalıyız. Arkadaşlar benim yanımda eleştirmeye başlayınca, yanımda konuşmamaları için uyarıyorum. Biz birbirimizi sevmeliyiz, uhuvvet içinde hareket etmeliyiz. Rabbim vefat edenlere gani gani rahmet eylesin.

Ben her gün Rabbime şükrediyorum. Türk arkadaşlarıma özellikle teşekkür ediyorum. Bu Hizmet'e emek verenlere teşekkür ediyorum. Bu Hizmet'te koşturanlara teşekkür ediyorum. İyi ki de bizim için fedakârlık etmişler. İyi ki de Nijerya'ya, Tanzanya'ya, iyi ki de Tacikistan'a, iyi ki de Moritanya'ya ve iyi ki de dünyanın her tarafına gitmişler. Gitmeselerdi bu insanlar ahirette onların yakasına yapışacaktı belki de... Türkiye'de kalıp devlette çalışıp öyle tembel tembel otursalar mıydı? Hiçbir şeye karışmasalar mıydı? Bunları unutuyoruz. Bu kadar zulme maruz kaldığı halde hemen hiç kimse bu hareketin içinde bulunduğu için pişman değil, olmasınlar da. Dertlenmeye devam etsinler. Ne kadar dertlenirlerse o kadar çok insanın sonsuz mutluluğuna vesile olabilirler.

Zülal'in hal ve davranışıyla tanımaya başladığım bu Hizmet'in içinde uzun yıllardan beri bulunmaktayım, dolayısıyla çok insan tanıdım. Yaptıkları kişisel bazı hatalardan başka kötü işlerine şahit olmadım, herhangi bir kötü niyet sezmedim. Her daim güzel düşündüler, güzel yaşamaya çalıştılar.

Diyeceğim şu ki, bir yer tıkanıp mı başka bir yol açmaya bakmak lazım. Belki de Hizmet Hareketi'nde bulunan insanların başına gelenler yaşanılacak daha güzel günlere, yapılacak daha güzel işlere zemin hazırlıyor olabilir. Belki bu işler hem bizi hem bizim çocuklarımızı kamçılacak ve daha güzel işler yapacağız.

Ayrıca ben şunu gördüm; yurt dışında eğitim alan çocuklarımızın vizyonu daha geniş. Çocuklarımız bir şehirden başka bir şehre, bir ülkeden başka bir ülkeye nasıl geçileceğini biliyor. Biliyorlar ki bir ülkeye gidildiği zaman o ülkenin dilini bilmek gerekir, biliyorlar ki yaşadıkları ülkelerde kendi değerlerini kaybetmeden o ülkeye entegre olmak gerekir. Ve bizim çocuklar farklı kültürdeki insanlarla bir arada yaşamayı öğreniyorlar.

Demet Demet İnsan Kazanma Hatıraları

İfade etmeye çalıştığım gibi ben şimdiye kadar bu Hizmet'te kötü bir insanla asla karşılaşmadım. Hiç kimsenin benim kalbimi kırdığını hatırlamıyorum. Hayat bu, bazı insanlarla yıldızlarınız barışmaz, anlaşılamaz. Ama okuyuculara şunu bütün samimiyetimle söylüyorum ki benim karşıma fena diyebileceğimiz bir insan çıkmadı.

Yıllar önce, 2000 yılında arkadaşlarımız hakkında bir şiir yazmıştım, adına da "Melekler Topluluğu" demiştim. O zaman yaz okulunda, Beşiktaş'taydım. O şiirde bu insanlara ne kadar borçlu olduğumu anlatmıştım. Bu insanlar benim doğum günümü unutmadılar, hasta olduğumda hep yanımda oldular, sıcak çorbamı pişiren bu insanlardı, ilacım da bu insanlar oldu. Ben mutlu olayım diye sınırlı bütçeleriyle Beşiktaş'taki pastaneden bana küçük küçük poğaçalarla sofraya donatmalarını nasıl unutturum? Yine ben seviyorum diye peynirli, salamlı poğaçayı almayı unutmayan da bu insanlardı. Bu insanları ben nasıl unutturum? Bunları çok sevdiğim annem bile yapmadı.

Bakın size bir şey daha anlatayım. Mezuniyetime birkaç gün kalmıştı. Beşiktaş'ta bir arkadaşla birlikte yürürken bir mağaza vitrininde çok güzel bir ayakkabı görmüştüm. Almaya o an param yetmemişti. İki gün sonra o arkadaş bir paketle karşıma çıkıp o ayakkabıyı bana hediye etmişti. Nasıl unutturum o arkadaşımı? Üstelik bu arkadaşın da maddi gücü yerinde değildi. Ama almıştı

işte! Başka insanlar da bunu mutlaka yapar ama ben bu insanları böyle tanıdım. Bunları neden anlatıyorum biliyor musunuz? Ben size Hizmet ve hizmet insanını anlatmaya çalışıyorum. Hizmet insanı, evde pişirilen yemek yetmediğinde sizi kendi nefesine tercih edip az yemekle yetinen, hasta olduğunuzda size sevdiğiniz yemeği yapan ve sizi dualarının içine katan, yağmurlu bir havada bir yerden bir yere evinizin taşınmasına yardım eden ve sonrasında bir teşekkürünüzle mutlu ayrılan, uzak diyarlardaki birinin kalp ağrısını kendi kalbinin ağrısı gibi hisseden, duyguları çok yüksek, yaptıkları fedakarlıkları sizinle arkadaş oldukları için değil veya sizin kaşınıza gözünüze aşık oldukları için değil de sadece Allah rızası için yapan, aklını ve kalbini kullanarak bir hedefe kitlenen bu güzel insanlar topluluğuna nasıl dil uzatır nasıl laf söyleyebilirim?

Aynı evi paylaştığımız bu arkadaşların evimizde çamaşır makinesi yokken başka bir arkadaşın evine çamaşırımı götürüp yıkamalarını, kurutmak için balkona asmalarını, kuruyan çamaşırlarımı toplayıp katlamalarını ve odama koymalarını da nasıl unuturum? Bunlar küçük gibi gözükebilir ama ben bunları hep hatırlarım.

İstanbul'da bir yurttta kaldığımı belki yazmadım. Bir yıl kadar yurt hayatım olmuştu. Her zamanki gibi yoğun ders çalıştığım günlerden biriydi. Gece yarısı bir arkadaşımın bana, *“Sen ders çalışıyorsun, tez acıkırsın.”* deyip defalarca tost getirmesini asla unutamam. Bunlar unutulacak gibi değil.

Zülal'i birkaç defa andım. Evlenmiştim ve çocuklarımla beraber Zülal'le bir araya yine geldik. Artık doktor olmuştu. Bizi evinde misafir etti. Yanımda kayınvalidem de vardı. Aile üyelerimizin hepsine hediyeler almıştı. Hatta fazladan hediye alıp, *“Bunları da gittiğiniz yerdeki arkadaşlara verin.”* demişti. Rahmetli kayınvalidem o yıllarda kanserdi. Zülal daha sonraları defalarca kayınvalidemi aramış. Bunları nasıl unutabilirim? Bu insanların benden hiçbir beklentisi yoktu,

benden hiçbir şey de istemediler zaten. Sadece Allah rızasını gözeterek benim gibi insanların elinden tutmaya çalışıyorlardı.

Bunları neden sona sakladım bilmiyorum ama anlattıkça hatıralarım bir bir ortaya çıkıyor. Küçük bir hatıramı daha anlatayım: Bir gün okula giderken helvayı sevdiğimi söyledim. Yanımdaki arkadaşlardan biri öğle arası eve gidiyor ve benim için o tatlıyı hazırlayıp bırakıyor. Neden, *“Farzona’nın canı çekmiş.”* diye. Soruyorum, *“Bu insanın benden alacağı bir şey mi vardı?”*

Bu arkadaşların yaptıklarının hangi birini anlatayım. Beni yolcu ettikleri günlerde ağır valizleri taşıyan bu arkadaşlardı.

Bunların hepsi İzmir’de de oldu, Edirne’de de oldu ve çok sevdiğim Beşiktaş’ta da oldu.

1999 yılında Türkiye’de başörtüsü problemi olmuştu. Kaldığımız öğrenci evleri diğer adıyla dershaneler kapanmıştı. Kitap okuma programları yapılmadığı, Hizmet’e yine böyle yüklenildiği zamanlardı. Bizleri esnafların evlerine dağıttılar. Beni bir abla evine aldı. Gece kavga-gürültü duydum. Sabah kalktığımda ablanın yüzü gözü morarmıştı. Benden özür diledi, *“Kusura bakma eşim akşam biraz içmiş; seni de rahatsız ettik.”* dedi. Ne diyeceğimi bilemedim. Anladım ki eşi Hizmet’e karşı biriymiş ve bizlerin misafir edilmesinden rahatsızlık duyuyormuş.

Hayat işte! Size şunu diyeyim: Tacikistan’da boşanmak bir dakikalık iş. Her tarafta babasız, annesiz çocuklar dolu. Boşanmak nedir ki? Ben de zaman zaman küçük de olsa evlilik problemi yaşadım. Ama her zaman bu ablayı hatırlarım. Kendi kendime, *“Benim eşim ne içki ne sigara içiyor, hiçbir kötü alışkanlığı yok.”* deyip kendimi toparladığım çok olmuştur. İşte huzurlu ve mutlu bir yuvamın olmasını bile bu Hizmet’e borçluyum.

14 Ağustos 1999’da Tacikistan’a gitmiştim. Üç gün sonra İstanbul ve İzmit’te büyük bir deprem olmuştu. 20 Ağustos’ta benim doğum günümdü. O gün

arkadaşlarım hem İstanbul'dan hem İzmit'ten doğum günümü kutlamak için aradılar ki o arkadaşların evleri yıkılmıştı. Bir şekilde telefon bulmuşlar ve benim doğum günümü kutlamışlardı, çünkü biz doğum günlerimizi kutlamak için birbirimize söz vermiştik. Aradan yirmi yıl geçti ve biz hala görüşürüz. Bu arkadaşlar beni kendi şehirlerine de götürdüler. Hep sahip çıktılar.

Şimdi Sıra Bizde

Tabi devir değişti. 2016 yılından sonra biz de bu arkadaşlara bir şekilde yardım ettik. Bu arkadaşlardan biri, *“Farzona yıllar sonra senin bize el uzatacağın, bizim bu durumlara düşeceğimiz ve senin de yanımızda olacağın hiç aklıma gelmezdi.”* dedi. Şükür Allah'ıma bize imkân verdi. O arkadaşları nasıl yalnız bıraktım? Onlara farklı yollarla yardımcı olabildik. Keşke daha çok yardımcı olabilsek! Bize de vazife düştü, Rabbime şükürler olsun!

Yıl 2019 bu arkadaşlardan birisiyle görüşüyoruz. Hapiste yatıp çıkmış. Bana soruyor, *“Bakın siz uzaklardasınız, garipsiniz. İhtiyacınız varsa lütfen söyleyin.”* diyor. Bu arkadaş gazeteci ve yazar. Bir köyde yaşıyorlar. Biraz hallerini çiftçilikle düzeltmişler. Bu arkadaşların Allah sayılarını artırsın.

Bu insanları model alarak ben de onlar gibi koşturmaya çalıştım. Bu arkadaşlar benim gibi sivri yanları olan birisine sabırla yaklaşarak değiştirdiler. Kirpi gibi dikenleri olan birisine yaklaşmasını bildiler. Yani dikenli bir ağacı usulüne göre budamasını bu insanlar bildiler. Beni hiç yarı yolda bırakmadılar.

Bugünlerde çevremle hatta eşimle de tartıştığımız çok oluyor. Ben biraz önce anlattıklarımı arkadaşlara da anlatıyorum.

Evet... Türkiye'deki ve ülkesine gidemeyen yurt dışındaki insanların ciddi mağduriyetleri var. Daha önce yazdığım gibi çocuğumun hayali Hacettepe Tıp

Fakültesi'nde okumak. Yapamayacak biliyorum. Ama inanıyorum ki Allah başka kapılar açacak.

Beşiktaş otobüs yolculuklarımın birinde “Sonsuz Nur”u bitirmiştım. Bitirince şöyle denize doğru baktım sonra gözlerimi kapatıp düşüncelere daldım. Efendimiz'i (SAV) düşündüm, *“Efendimiz iyi ki seni tanıdım.”* dedim. Benim çevremdeki arkadaşlarımın neredeyse hepsinde Efendimiz'e (s.a.v) karşı çok büyük bir sevgi vardır. Alemlerin O'nun için yaratıldığı Efendimiz (s.a.v)... Sünnetlerini yerine getirerek günlük hayatımız içerisinde hiç unutmamaya çalışırız O'nu. Bize Efendimiz'i bu denli tanıtan ve sevdiren de Muhterem Hocamız'dı.

Tacikistan'da da Hizmet'e medya kanalıyla atıp tutuyorlar. Annem geçtiğimiz günlerde Tacikistan'dan aradı, *“Kızım burada Fethullah Gülen'in kitapları var, ne yapalım?”* diye sordu. Ben de, *“Anne sen bilirsin.”* dedim. *“Ama kızım ben bu kitapları nasıl atarım? Elimde 'Nûr-i Âbâdî' kitabı var. İçinde Allah, Peygamber yazıyor. Ben bunları atamam.”* dedi.

Bu süreçte arkadaşlara şöyle diyorum: Herkes yanlış yapmış olsa da ben bu Hizmet'e birçok şey borçluyum. Ben Efendimiz'i Hoca Efendi'den öğrendim... Bu insanlar beni Efendimiz'e götürdü.

İnsanız, hepimiz yanlış yapabiliriz. Bu yanlış deyip bütün camiayı kötüleyip çöpe atamam. Buna ister Hizmet deyin, ister başka şey deyin. Ben bu Hizmet'i çok seviyorum. Şimdi ben kırk yaşındayım ve anneyim ama Allah'ım sen benim ömrümden al ve bu insanın ömrünü uzat diye dua ettiğim çok olmuştur. Ayrıca hacet namazı kılıp, *“Allah'ım bu da hocamızın haceti; hocamıza sağlık sıhhat ver.”* diye sık sık dua ediyorum. Çünkü ben bu insandan Efendimiz'i öğrendim, çok şey öğrendim.

Çok şeyler yapmak istiyorum ama yapamıyorum; yardım edemiyorum. Benim gibi insanların bu Hizmet'e ihtiyacı var. Benim çocuklarım da dahil olmak üzere fedakâr insanlara ihtiyaçları var. Bizim beslenmeye sürekli ihtiyacımız var. Her an ayağımız kayabilir. Bu altmışında da olabilir, yetmişinde de. Tekrar ediyor olacağım ama Peygamber Efendimiz'i (s.a.v) bilmek çok güzel bir duygu. O'nu bilmek o kadar önemli ki, bir kötülük yapmaya niyetlendiğinizde kendinizi bir sarsıp, *"Efendimiz bunu yapmamı istemezdi."* diyorsunuz. Onunla bağ kurmak çok önemli. Bize bunu Hocamız öğretti.

Ben birçok şeyi yazılardan değil, yaşayanlardan gördüm. Ben duanın gücüne inanlardanım. Yıllardan beri yaptığım bir dua var. Size de tavsiye ederim: *"Allah'ım insanların günlerce, yıllarca yaptıklarını bana saniyeler içinde yaptırmayı nasip et. Ne olur..."* Bunu çok tekrar etmişimdir. Dua bir sinerji oluşturuyor. Kendinize de dua ettirin. Her kim olursa olsun insanlardan dua isteyin. Allah'ın Âlim, Hâkim ve Hafız isimlerini çokça söyleyin. *"Allah'ım başarımlı daim et. Bana benim istidatlarımı aşan yetenekler ver."* diye dua etmeli. Kendi başarınızı etkileyecek işlerden ve kişilerden uzak durun. Duanın kabul edileceği zamanları çok beklediğim zamanlar oldu. Sabah namazı ezanında müezzinin ezan okuyuşu sırasında ben de ellerimi O'na açar, derdimi O'na anlatır, isteyeceklerimi O'ndan isterdim. O anları yakaladığımı hissettiğim zamanlar çok oldu.

Çok okumalı ve çok dua etmeliyiz. Hayatta sıra dışı, sırlı birçok olayla karşılaşılıyor insan. Bunlar sürekli dua ile gerçekleşen şeyler. Tekrar etmede sakınca görmüyorum: Çalışmalıyız ve çokça dua etmeliyiz. Ayrıca şu an dünyanın birçok yerinde bulunan arkadaşlar var. Ne olur o ülkenin insanlarıyla bir arada olun. Ne olur birbirinizi üzme.

Ben dört yıldan beri hem kendi ülkeme, Tacikistan'a, hem de Türkiye'ye olan hasretimi içime gömerek yaşıyorum. En çok da Yahya Efendi'nin, Eyüp Sultan'ın,

Hayrettin Tokadî Hazretleri ve diğ er zatların türbelerini ziyaret edememek beni çok üzüyor.

Not: Son iki bölüm Farzona Hanımın konuşması değiştirilmeden yazılmıştır.

MAESTRO Corporate Group

Sponsorluğunda hazırlanmıştır.

FARZONA ÖĞRETMEN

Henüz 13-14 yaşlarında gönlüne başka diyarlara, ırak memleketlere gitme ateşi düşen ve bunun için şehrinin kabristanında adını ve mezar taşını dahi bilmediği bir adamı vesile ederek ettiği dualar sonrası üç kıtanın üç farklı ülkesinde ömrünü harcamış bir gayret insanı Farzona Hanım...

Gittiği ülkelerin dillerini çok kısa bir zamanda öğrenen; bir yanda küçük çocuklarına bakan, bir yanda hasta eşi ile ilgilenen ve bir yanda karşısına çıkan başka engellere meydan okuyan; öğrencileri ve inandığı davası için sıkıntılardan şikâyet etmeden, kimseye gönül koymadan

mücadele eden Farzona Hanım...

Beşiktaşlı Yahya Efendi'yle kurduğu manevi bağla ve okuduğu "Sonsuz Nur" kitap vesilesiyle namaz ve dua insanı olan Farzona Hanım...

Başa gelen felaketler karşısında dimdik durup, yapılan tenkitlere karşı, "Herkes yanlış yapsa ben bu Hizmet'ten vazgeçmem. Siz imansızlık nedir bilmezsiniz. Ben bu hizmet sayesinde Allah'ı ve Efendimiz (s.a.v)'i tanıdım," diye vefasını gösteren Farzona Hanım...

Bu kısa biyografik çalışmada Tacik Farzona Hanım'ın dil öğrenmedeki azmine, başa gelen ne olursa olsun asla pes etmemeye ve ümidini kaybetmemeye, inanmanın ve dua etmenin gücüne dair kendi hayatından kesitler okuyacaksınız.